

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 50 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi raz počin, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od petarostopne peti-vrste po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

SLOVENSKI NAROD
velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrt leta . . . K 5:50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1:90

Pošiljanje na dom se računa za vse leto 2 K.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrt leta . . . K 6:50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2:30

Naročba se lahko z vsakim dnevom hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Če list se ustavlja 10. dan po potekilu naročnine brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Imenovanje obrtnega nadzornika za Kranjsko.

Ukaz c. kr. trgovskega ministrstva z dne 19. junija 1903, drž. zak. št. 144, ki je pomnožil dosedanje število nadzorstvenih okrajev obrtnih nadzornikov za dva nova nadzorstvena okraja, je prinesel tudi naši Kranjski deželi lastni obrtni inspektorat. Konečno vendar! Ne manj kakor dvajset let je poteklo, da je za našo deželo prenehala odvisnost od obrtnega inspektorata v Gradcu. Leta 1883. so uvedli v Avstriji institut obrtnih nadzornikov, ki so začeli uradovati začetkom leta 1884. Ves ta čas je Kranjska pripadala okraju obrtnega nadzornika v Gradcu, ki je sprito velike prostranosti svojega okraja ni mogel posvetiti našim krajem popolne pozornosti. Če povemo, da je koroška dežela, ki nima pred Kranjsko niti po svoji velikosti niti po svoji obrtnosti in tudi ne po svoji davčni sili nobene prednosti, že leta prej tvorila zase lastni nadzorstveni okraj s sedežem obrtnega nadzornika v Celovcu, spomniti se moramo nehoti dobro poznane naklonjenosti ter

varne ljubezni, ki jo goji za nas tudi sicer osrednja vlada na Dunaju. Kakor ob drugih prilikah se vladni previdnosti tudi glede obrtnega inspektorata na Kranjskem nikakor ni mudilo, in tako smo prišli Slovenci na Kranjskem zopet enkrat med zadnjimi na vrsto.

Uvodoma navedeni ukaz trgovskega ministrstva je stopil v veljavo s prvim avgustom tekočega leta. S tem dnevom bi torej moralo pričeti poslovanje obrtnega nadzornika na Kranjskem. Ali nanovo ustanovljenemu uradu je manjkalo glave in uradnikov. Dobri trije tedni so prešli, ko živa duša ni vedela, kje naj išče obrtnega nadzornika. Ne le stranke, temveč tudi uradi so povpraševali, kje najdejo obrtnega nadzornika. In uradni slugi, ki so imeli dostavljati akte obrtnemu nadzorstvu, so obupno tavali po Ljubljani. Konečno je trgovsko ministrstvo vendar imenovalo potrebno uradno osebo. Za vodjo obrtnega inspektorata v Ljubljani je trgovski minister imenoval obrtnega inspektorja II. razreda, gospoda Ivana Santrčeka, ki je bil doslej prideljen obrtnemu nadzorstvu v Kraljevem Gradcu, ter mu pridelil v pomoč c. kr. komisarja gospoda Josipa Karaschia, ki je doslej služboval pri obrtnem nadzorstvu v Gradcu.

Tako smo torej v srečni posesti lastnega inspektorata in tudi potrebne osebe. Ali dočim smo sedaj v stvarnem oziru za enkrat zadovoljni, dasti bi bili upravičeno želeli, da se v okraj obrtnega nadzornika v Ljubljani združijo vse slovenske dežele, nam silijo trpke besede v pero, če premišljamo, kako so se posedla mesta pri obrtnem nadzorstvu in kako osebe se je dodelilo novemu uradu. Čeprav nam nikakor ni novo, da nam na Kranjsko pošiljajo od vseh vetrov uradnike, kadar je v tem ali onem uradu kaka boljša vakatura, da si se je že nekako udomačila praksa, da nam na boljše dotirana mesta na Kranjskem pošiljajo vedno in vedno ljudi iz drugih kronovin, ki so slovenskega jezika ponajveč do cela nezmožni ali pa take, ki so se slovensčine na vrat na nos „priučili“ ter jo

le za največjo uradno silo lomijo, smo vendar začuden pogledali in strmeli, ko smo izvedeli za novi imenovanji.

Novoimenovanih gospodov ne poznamo osebno in samoposebi se ume, da proti njuni osebi ne rečemo ničesar. Kar vzbuja našo nevoljo in naš odpor, je ta nečuvenci, le pri nas mogoč sistem. Kakor da na Kranjskem nimamo svojih sposobnih ljudi, ki bi mogli s pridom izpolnjevati uradniška mesta, na katera zopet in zopet potiskajo tujce, osrečilo nas je trgovsko ministrstvo tudi to pot z dvema uradnikoma, ki jih je poiskalo nekje na Štajerskem in Češkem. Kar glede posejanja uradniških mest v deželi zahtevamo in smemo po vsej pravici zahtevati, je to, da se porablja pred vsem naš uradniški naraščaj, kajti le tako imamo garancijo, da so uradniki večji slovenskega jezika in ne nosljajo slovensčine le za največjo silo. To je pravična zahteva, ki jo moramo staviti že v interesu našega uradništva. Kam pa bomo z našimi mladimi uradniki, če se ob boljših vakaturah in za novo kreirana uradniška mesta sega le po uradnikih iz drugih kronovin, našim ljudem pa mečejo le drobtine enajstega in desetega razreda? To mora kratkoma nehati, da je kranjska dežela preskrbovalnica za tujo nadprodukcijo, dočim naš uradniški naraščaj čaka cela leta na bori griljaj oskudnih adjut. Pa tudi v stvarnem oziru, v interesu službe in uradov je stremeti za tem, da pribajajo zlasti na važnejša mesta domačini, ki poznajo razmere v deželi, ki jim daje kruha, in poznajo ljudstvo, ki jih plačuje. Če se že poznanje razmer v deželi in poznanje dežele mora zahtevati od uradnikov sploh, je to tembolj zahtevati od uradnikov, ki ne rešujejo samo aktov za zeleno mizo, ne meneč se za to, kar se godi zunaj, marveč jih njih poklic vodi dan na dan v neposredno dotiko s sloji, katerih interese morajo čuvati. Če velja to za katere uradnike, velja to v prvi vrsti za uradništvo obrtnega nadzorstva. Obrtni nadzorniki, ki so nekaki moderni tribuni delavskih slojev, morajo obiskovati in nadzirati obrtna podjetja

v deželi ter vestno skrbeti za to, da delavcem delodajalci ne kratijo onih ugodnosti in dobrot, ki jih jim jamčijo zakoni. Zajedno pa morajo podpirati delodajalce v izpolnjevanju dolžnosti napram delavcem, katere jim nalaga zakon. Obrtnim nadzornikom mora biti skrb, da blaže nasprotja, ki nujno nastajajo med delom in kapitalom; skrbeti morajo, da si zagotove zaupanje delodajalcev kakor delojemalcev, ki jim omogočuje v primeru potrebe — vzemimo le stavke — uspešno posredovanje. Uradnik s tako začrtanim delokrogom ne sme biti tujec v deželi, od njega je pač v prvi vrsti tirjati, da pozna deželo kakor dlan svoje roke. Naposled si res vsak uradnik pomaga dalje, kakor ve in more; ali kake modrosti in previdnosti naj iščemo v imenovanju, ki postavlja na novostanovljeno mesto obrtnega nadzornika v Ljubljani uradnika, ki najbrže naše dežele niti videl ni in mu je brez dvoma povsem neznana, pa mu dajo — da je mera polna do vrha — v „podporo“ drugega uradnika, ki je prav tako tujec v Jeruzalemu. Novi urad na sebi že prinese vse polno začetnih težkoč, ki dajo skrb in truda dovolj. In k tem naj pristopi še popolno nepoznanje dežele in vladajočih razmer. Nečemo dvomiti o sposobnostih novoimenovanih gospodov, ali toliko mirno lahko rečemo, da morata biti prav posebnih zmožnosti, ako naj že prva leta s pridom izpolnjujeta svoji mesti.

Ugovarjati se nam utegne, da na Kranjskem uradnikov sposobnih in kvalificiranih za posle obrtnega nadzornika sploh dobiti ni bilo. Resnično, danes res ne! Ali tako gospodje v trgovskem ministrstvu, kakor naša deželna vlada je morala že pred leti vedeti, da končno tudi Kranjski ne bo odrekli lastnega obrtnega inspektorata. Potem ko je imela Bukovina svoj obrtni inspektorat a ga tudi Koroška ni pogrešala, je pač stalo, da se more ustanovitev lastnega obrtnega inspektorata na Kranjskem sicer zavlačevati za nekaj let, ali izostati ni več mogla. In če so morali misliti na ustanovitev urada, tudi na uradnike niso smeli pozabiti. Sodimo,

da ne bi stalo niti truda niti denarja preobilo, če bi bili pred dvema leti poiskali dva slovenska uradnika pri kranjski politični upravi in ju poslali recimo v Gradec, da ju uvedejo v misterije obrtnega nadzornika. No, pa če že dveh ne, saj enega! Če so že v trgovskem ministrstvu na tem stališču, — ki mu nekaj utemeljenosti ni odrekati, da so začetne težkoče pri novih uradih prevlelike, kakor da jih more zmogli mlajši uradnik, in torej gre vodstvo novega urada položiti le v izkušene roke, no potem naj bi mu bili poslani makari obrtnega nadzornika, slovensčine zmožnega od drugod. Te potrebe pa res ne moremo pripoznati, da mora biti tudi njegov adlat za vsako ceno iz druge kronovine. Tega si ne damo vzeti, da bi si bil katerikoli od naših uradnikov saj v tistem času pridobil tolike spretnosti in rutine, kakor kak koroški Nemec. Če so merodajni faktorji zamudili ob času pobriniti se za to, da se izvežba ta ali oni domačin v poslovanju obrtnih nadzornikov, storili so neodpustno napako in sedaj nimajo pravice, izgovarjati se s tem, da na Kranjskem ni pripravih uradnikov za posle obrtnega nadzornika. Brezbrižnost vlade za potrebe slovenskega naroda se je zopet eukrat jasno pokazala. Želimo le, da jo ta primer zdrami in pripravi do tega, da v podobnih primerih ne stori iste napake. Pravijo, da je včasih dobro, če se misli eno ali dve leti naprej. — Ob tej priliki si usojamo c. kr. vlado opomniti, da se skoro pokaže neodbitna potreba, da se za slovenske dežele nastavi poseben zadržan instruktor. Danes pripada tako Kranjsko, kakor druge slovenske dežele okraju združnega instruktora v Gradcu. Zadržnemu instrukturu v Gradcu ne odrekamo vnetosti in marljivosti, ali on ima vezane roke in prav tam ne more razviti svoje delavnosti, kjer ga je najbolj treba. Naše obrtne zadruge na Kranjskem so v položaju, ki je žalosten dovolj, ali sedanji zadržni instruktor v Gradcu jim ne more pomagati v življenje, ker ne zna slovenskega jezika in je s posli preobložen. Zveza kranjskih obrtnih zadrž je že dvignila glas po lastnem,

LISTEK.

Vertikalni Vatroslav in midva.

V naši turistiki se vertikalna smer preveč enostransko goji! Kakor da po planem ni vsaj toliko zanimivosti in dostikrat boljših gostiln nego v pečinah dvatisoč in še nekaj metrov nad morsk gladino!

In svoj red ima človek v dolini, kakor ga je vajen in mu gre kot naprednemu državljanu!

Na planinah pa? Od prav zanesljive strani vem n. pr., da je bila lanske poletje steza z Rinke na Okrešl prav nevarno ledena, pa niti enkrat ne potresena niti s peskom niti s pepelom navzlic cestnemu policijskemu redu! Za take razmere se morejo navduševati po mojem skromnem mnenju zgolj ljudje anarhističnih nagonov!

Saj tudi pot po planem zahteva telesnih vrlin!

Tisti, ki bi radi moje stališče napram vertikalni turistiki zlobno razlagali iz moje telesne konstitucije,

in jim je gotovo zopet napoti moj trehuh, — tisti naj le prašajo Vatroslava, to diko vseh vertikalnih turistov, kako ga je zdelala lanske leto plana dolenska stran, kamor sva ga seboj vzela Janko in jaz.

Dva dni je bil bolan, tako resno bolan, da ni šel v pisarno; še v gostilno ga ni bilo. Navzlic temu, da smo pravzaprav malo hodili; prvi dan samo iz Trebnjega v Mirno!

Za vodnika je bil Janko, ki je že hodil po teh krajih in je poznal tukajšnje rodove, njih govorico in običaje.

V Mirni je bila ob našem prihodu baš povodenj, ki pa je le toliko časa trajala, dokler se je kopal v potoku enakega imena gospod Cmok, v čigar hiši smo prenočevali. Ta gospod so pač nekoliko preobilni za ozkostružni potok in bo res treba regulirati enega izmed nju.

Sprejeti in postreženi smo bili v gostilni prav dobro, le ogovarjalo se nas je skraja zgolj nemški; ko smo pa po Jankovem nasvetu sneli kravate in ovratnike, si zavihali rokave in si potegnili klobuke čez čelo, smo kmalu deležni postali mile domače besede.

Dame utegne zanimati, da je bilo natakariči ime Johanca.

Po večerji smo malo pili in potem pričeli peti. Namreč jaz in Janko, kajti Vatroslav je šel že koj po petem litru spat, — kar pod mizo; menda se je bal potresa, ki ga pa ni bilo.

Pela sva pa take, kakoršnih v teh krajih dosihdob še niso bili slišali; tako sta nama vsaj pod svojo službeno prisego potrdila nočna čuvaja s sulicama, ki sta naju prišla gledat po polnoči, po eni in po dveh. Ali je bil samo eden nočni čuvaj?!

„Pa mi jo žingamo,
Pa mi jo žagamo,
Jaz pa le počas
Jo režem in kosim, kosim.“

sva zapela, in tisto notranjsko:

„Jest sem jo pa vidu,
Vidu, vidu, vidu
Muho, muho, muho,
Flige one bauh.“

»Mengajekra, mengajekra, mengajekra, men' ga je Kranjica daaala —«.

Slednja pesem je prav lepa in ima 75 kitic, pa sva jih le kakih 40 prepela.

Kajti privabil se je po stopnjicah

doli tisti Cmok, ki ga zaradi obstrukcije v deželnem zboru letos ne morejo regulirati, in izjavil, da bo poklical žandarje, če ne bo miru.

Dobro!

Janko je rezervni častnik pri konjih in si je pač že sam poiskal zadoščenja. Jaz pa izjavljam na temle mestu sledeče:

Osebn takt mi predvsem brani, da bi sam ocenjeval najino petje; omenjam le, da sva z Jankom že v lepših krajih pela nego je Mirna, in da naju niso še nikjer vun vrgli. — Vsekako pa bi bil moral gospod C. upoštevati dejanske razmere in ni bil upravičen polagati na najino petje merila, ki sodi v dunajsko dvorno opero. To načelo se je v naši javnosti že opetovano povdarjalo in bi bilo moralo tembolj obveljati v najinem slučaju, ker ni bilo nikake vstopnine, in sem se vrhu tega, predno sva pričela peti, opravičil, da sem hripav. Dokaz temu Janko.

Scer pa je s kritiki pač povsodi križ. A ljubljanski izvršujejo svoj posel vsaj dostojno oblečeni, gospod C. pa je izvolil naju počastiti kar v sami srajci in gatah . . .

Drugo jutro smo na vse zgodaj ob polu desetih zapustili Mirno.

Dame bi utegnile še to zanimati, da so bile postelje brez bolh in da golaža ne znajo delati v teh krajih. Tisto, kar smo zajutrkovali, je bil mesen močnik, ne pa naročena golazen.

Vrezali smo jo čez St. Rupert na Mokronog. Čili in dobre volje; namreč Janko in jaz, dočim je Vatroslav čmerno pljuval okrog sebe, tožil, da ga bolita glava in želodec in grajal neopravičen in razžaljiv sum, da sva ga menda sinoči pitala z jedjo in pijačo, ki jo je že kdo drug poprej prebavil, ker se prav takega okusa ne more iznebiti iz ust — fej!

Tako je torej zdelala tega veleplaninca že kratka včerajšnja pot iz Trebnjega v Mirno, čeprav je imel lepo okovane čevlje na nogah, zanesljivo gorjačo v roki in polno škatljico vazelina v žepu!

Solnce je pripekalo, in ker je bilo mnogo gostiln ob cesti, smo bili močno žejni.

Janko se je samaritansko pečal z Vatroslavom, mu nasul pest men-

slovenščine zmožnem združnem instruktorju, ne vemo, ali je vlada preslišala ta klic. Upajmo, da bo do tedaj naša vlada bolj preskrbela za primerne uradnike, kakor je to storila za obrtni inspektorat.

Dejstva, da so nam poslali popolnoma po nepotrebnem in pozabivši vsak ozir na naš domači uradniški naraščaj za novi urad kar dva uradnika iz drugih kronovin, ne utaji nihče. Dotakniti pa se hočemo še vprašanja, ali sta novi obrtni nadzornik in pa njegov adlat, če sta že prišla kakor „otroka sile in potrebe“ k nam, saj popolnoma kvalificirana za svoji mesti v jezikovnem oziru. Vprašati moramo, ali sta novodošla gospoda zmožna slovenskega jeziku v govoru in pismu? Reči moramo, da nam vstajajo prav resni dvomi o jezikovni sposobnosti novoimenovanih gospodov. Žal iz skušnje vemo, kako daleč sega znanje slovenskega jezika pri onih gospodih, ki nam jih pošljejo od drugod na Kranjsko. Novi obrtni nadzornik je po imenu sodeč sin češkega naroda. Odveč bi bilo poudarjati simpatije, ki jih gojimo do čvrstega češkega naroda, ali tu, ko gre za princip, moramo glasno poudarjati, da se ne moremo nikakor zadovoljiti, če bi se ne izkazalo, da je gospod Santrčec sicer Čeh, da pa slovenščine ni popolnoma zmožen. Tista tolažba, da se kot Slovan slovenščine skoro priučil, nam ne sme zadoščati. Obrtni nadzornik mora slovensko znati popolnoma. Kako naj sicer izpolnjuje svoj poklic, kako naj se razume s priprostim delavcem in obrtnikom?

Adlatu obrtnega nadzornika gosp. Karaschia dojde iz Grada in je, kakor čujemo, rodom Korošec. Odkrito povemo, da se bojimo vsega, kar prihaja iz Grada. Skoro za trdno smo uverjeni, da g. Karaschia ne zna slovenski. Mogoče, da ima kakšno izpričevalo o svojem znanju slovenskega jezika, mogoče celo ono famoznega jezika, kurza v Gradu. Kako tisti gospodje slovensko govore, smo imeli že tolikrat priliko pokazati, da si za danes lahko odpustimo to prijetnost. Tista za silo priučena slovenščina — Bog se je usmili! — nam ne more zadoščati, ker ni vredna neslane vode in se ž njo v službi, kakor jo ima uradnik obrtnega nadzorstva, ne pride nikamur. Časi tolažev so pa na Kranjskem za nami; da se ne vrnejo več, zato poskrbimo! Preverjeni smo, da bodo tudi tako naši obrtni podjetniki kakor delavci, ki bodo imeli opravka z uradniki obrtnega nadzorstva, znali braniti svoje pravice in govorili ž njimi le slovensko. Uradniki, ki si hočejo služiti kruha na slovenskih tleh, morajo znati slovensko popolnoma, pa naj bodo katerekoli branje, za obrtne nadzornike pa veli zakon o postavljanju obrtnih nadzornikov v § 15 določeno: „Za obrtnega nadzornika se sme le oni imenovati, ki ima potrebno strokovno izobrazbo in zna jezike v dotičnem nadzorstvenem okraju navadne.“

Konečno ne moremo zamlčati, da

se nam vznjaja sum, kakor da nam niso poslali na Kranjsko gospoda Santrčeka iz daljne Češke brez namena. Dozdeva se nam, da za tem grmom tiči drug zajec. Kaj ko bi moral gosp. Santrček le zato tako daleč na Kranjsko, da vvede sedanjega adlata gosp. Karaschia v poslovanje in mu pripravi pot. Kaj ko bi za nekaj časa odšel sedanji gosp. Santrček v svojo domovino, pri nas pa ostal le Karaschia? Tako pa utegne Kranjska postati bogatejša za en urad, kateremu načeljuje Nemeš, ki ga je vladna previdnost poslala k nam tako modro pod zaščito Slovana. Toliko za danes, ko nova gospoda nastopita svoje mesto pri obrtnem inspektoratu in dobimo priliko spoznati jih bližje, govorili bomo ob potrebi dalje!

Ogrska — samostojna.

Sedanja ogrska opozicija stremi seveda v prvi vrsti po gospodarski samostojnosti. Kdo bi imel škodo, ako bi se Madjarom to posrežilo, o tem je navedel gornjeavstrijski dež. glavar dr. Ebenhoch nekemu dopisniku dovolj dokazov. Dr. Ebenhoch je rekel med drugim: »Avstro-Ogrska je do sedaj imela skupno carinsko in trgovinsko polje, na zunaj sta se tedaj kazali obe državni polovici kot gospodarsko ena država. Z naše strani so se sicer za to skupnost vedno prinašale velike žrtve, a pri naših so se deloma, da se ohrani habsburški monarhiji značaj velesile, deloma pa tudi, da se pospešuje in olajšuje trgovsko politične zveze z inozemstvom, končno in posebno pa še zato, da se zavarujejo avstrijski kapitali, ki so na Ogrskem investirani in ogrski papirji, ki so v Avstriji. Madjari naj bi si dobro premislili, kaj hočejo storiti, ko zahtevajo gospodarsko ločitev. Avstrija bi sicer pri tem trpela, toda vsekakor mnogo manj kot Ogrska. Obema državama bo težko, skleniti trgovinske zveze z inozemstvom; prišlo pa bo tudi do carinske vojne med Avstrijo in Ogrsko. Avstrija bo to carinsko vojno mnogo lažje prenašala kot Ogrska, ker bo avstrijski trg ostal zaprt ogrskemu žitu, ker je nadalje ogrska industrija še v povojih ter Ogrska nima dovolj denarja. Naši denarni zavodi imajo na Ogrskem investiranih okroglih 470 milijonov, katerih odpoved bi pomenila za Ogrsko naravnost polom. Izmed zunanjih ogrskih dolgov 4000 milijonov, je skoraj polovica v Avstriji. Ako se papir za ta denar požene nazaj, bi to tudi povzročilo strašno gospodarsko krizo.

Ogrska je po naravi v prvi vrsti agrarna dežela. Trte so uničene, živinorejo zadržujejo kužne bolezni. Ostane le žito, ki ga Ogrska vsled agrarne carine najdražje prodaja v Avstrijo. Kam naj Ogrci izvažajo svoje žito, ako se zapre avstrijska carinska meja? Vsaj te cene ne bodo nikjer dosegli.

Sicer pa je dežela tudi hudo zadolžena. Lansko leto so narasli hipotekarni dolgovi na 1761 milijona kron, avstro-ogrsko banka, zem. kreditna banka in centralni zem. kreditni zavod že imajo na Ogrskem tirjati 4673 mil. kron. Leta 1901. se je na dražbi prodalo 19932 ogrskih zemljišč za 471 mil. kron.

Ogrski »neodvisneži« se tolažijo, da bi samostojna Ogrska razvila svojo industrijo. V to pa manjka kapitala, strokovnjakov, kurila, delavnih moči in odjemalcev. Ali mar naj ogrski industrijski izdelki tekmujejo z nemškimi, francoskimi, angleskimi itd.?

Pa tudi državni izdatki bi se znatno povišali, ako bi se dežela osamosvojila. Neki finančni strokovnjak je izračunal, da bi v tem slučaju morala Ogrska plačati na leto 75 milijonov kron carine in davkov več, česar bi dežela nikakor ne zmogla.

Ustaja v Macedoniji.

Valed atentata v Kuleli Burgas je Turška poslala pet bataljonov in dve gorski bateriji v one pokrajine. Tudi ob bolgarski meji so se turške čete pomnožile. Ministrski svet je sklenil izvršiti še nadaljne izvanredne vojne odredbe. Tudi o nagli sodbi je bilo govora. V Monastiru narašča turška mržnja zoper kristjane. Turki obiskujejo v procesijah grob Halima, morileca ruskega konzula Rostkovskega ter ga posipajo s cveticami. V treh dneh so nabrali 370 turških funtov za morilčevo rodbino. Vali je bil povabil ruskega konzula Mandelstamma, naj prisostvuje obešenju Halima. Konzul je vabilo odklonil s sledečimi besedami: »Gnusi se mi, gledati tega lumpa umirati in opozarjam vas, ako me kak turški orožnik ne bo pozdravil, ne bom čakal, da bi me umoril; takoj ga bom ustrelil. — Ustaši so zažgali vas Hadži-Talis dren pri Drinopolju. Izmed 340 hiš jih je zgorelo 310. Več vaščanov je bilo pomorjenih. — Splošno se sodi, da je atentat na konvencionalni vlak v Kuleli-Burgas izvršil odpuščeni železniški delavec bolgarske narodnosti. In takih slučajev bo najbrže še več, ker je turško ministertvo ukazalo železniškemu ravnateljstvu odpustiti vse uslužbence bolgarske narodnosti, dasi se isti dosedaj niso nič brigali za ustaško gibanje. Ustašem so ti odpuščenci dobrodošli, ker poznajo vse podrobnosti pri železniškem prometu.

Najnovejša nemška afera.

Socialistični »Vorwärts« je prinesel nedavno senzacionalno vest, da je sklenil cesar Viljem zgraditi na otoku Pichelswerder pri Berlinu grad zase in za svojo rodbino, kjer bi bila rodbina za vsak slučaj popolnoma varna. Ta vest je zelo vznemirila vladajoče kroge. Stvar se je

oficialno zanikala, toda »Vorwärts« je izjavil, da vstraja pri svoji trditvi ter bo prinesel vse načrte o zgradbi. V uredništvu »Vorwärts« so uvedli hišno preiskavo. Načrtov sicer niso našli, pač pa so zaprli uradnika ter se je začela proti njemu preiskava zaradi razžaljenja Veličanstva. Vključ temu list vztraja pri svoji trditvi ter zahteva, naj se začne preiskava proti listu samemu, ki ima dovolj dokazov, da je zgradba gradu v dvornih krogih dognana stvar in da je sprožil sam cesar to zadevo, ker trepeče za svoje življenje.

Politične vesti.

— Izvršilni odbor mlado-češkega kluba je imel včeraj sejo v Pragi ter zavzel simpatično stališče napram ogrskim zahtevam.

— Kriza na Ogrskem. Cesar ne gre k manevrom, temuč bo takoj po odpotovanju angleškega kralja se zopet vrnil v Budimpešto ter nadaljeval akcijo za rešitev ogrske krize.

— Prvo sporazumljenje med Avstrijo in Ogrsko. Med avstrijskim in ogrskim finančnim ministrom se je doseglo o sladkornem vprašanju popolno sporazumljenje.

— Podaljšanje vojaške službe. Ogrski vladni list »Mágyar Nemzet« piše, da naredba glede pri držanja tretjeletnikov v vojaški službi še ni definitivna. Ako se bo do 1. oktobra rešila rekrutna predloga, da bo mogoče izvesti nabore še v oktobru, se bodo tretjeletniki takoj opustili ter si bo vojna uprava do uvrstitve novincev pomagala z znižanim številom vojaštva.

— Srbski kralj v Rimu. Tekom letošnje zime pride kralj Peter v Rim, kjer bo tudi kraljev tast, črnogorski knez Niko. Kakor znano, je italijanska kraljica sestra pokojne žene kralja Petra.

— Prestol kneza Ferdinanda v nevarnosti? »Chicago Caily News« poročajo iz Sofije, da je preteklega petka iz prestolnega mesta odpotovala posebna deputacija, obstoječa iz šest uglednih mož, na Ogrsko, da poseti kneza Ferdinanda. Deputacija ima baje nalogo, da obvesti kneza, naj se v teku desetih dni izjavi, kako stališče namerava v bodoče zavzeti napram macedonskemu gibanju. V slučaju da bi tega ne storil, odvzela se bodo njemu in njegovim naslednikom vse pravice do bolgarskega prestola in se mu bode s silo zabranilo, da se ne bode mogel več vrniti na Bolgarsko.

— Sestanek nemških knezov. Dne 4. septembra se vrši sestanek nemških knezov pri saksoskem kralju Juriju. K sestanku pride tudi cesar Viljem s svojimi starejšimi sinovi.

— Meščanska vojna v Abe siniji. Neguš Menelik je na smrt bolav. Ras Mangaša že zbira svojo vojako za slučaj da Menelik umrje.

Dopisi.

Iz Doba. Veselica našega bralnega društva dne 23. t. m. se je ne-pričakovano dobro obnesla. Številna udeležba s strani narodnega občinstva iz raznih krajev je dokaz, da živa naše bralno društvo povsodi vsestranske simpatije. Vsem udeležencem bodi tem potom izrečena najiskrenejša zahvala. Vse sporedne točke so se izvajale v splošno zadovoljnost. Igra »Dobro došli« in šaljivi prizor »Zeni« ste bili izvršni. Vsi igralci in igralke so zadostili svoji nalogi zelo častno, posebno pa se je odlikoval g. Betetto. Pevske točke, katere je proizvajal moški zbor, v katerem so bile zbrane najboljše moči, so zbrano občinstvo kar navdušile. Da je žel g. Betetto pri svojem samospetu največ pohvale, pač ni potreba še posebe poudarjati, saj je ta gospod že obče znan kot izborni solopevec. Usojamo si tem potom vsem onim, ki so pripomogli, da se je veselica našega bralnega društva tako ne-pričakovano lepo završila, izreči našo prisrčno zahvalo, tako gospicam igralkam, gg. igralcem, zlasti g. Betetto, kakor tudi vsem častitim udeležencem in društvenim dobrotnikom. Nadejamo se, da se bode cenjeno občinstvo tudi v prihodnje v velikem številu udeleževalo naših prireditev in nas s tem rade volje podpiralo v naših težnjah.

Iz moravške doline. V četrtek 27. t. m. so se vršile v Drtiji občinske volitve. Moravški kaplan, vrhpoljski kurat, mežnarji iz okolice, surovi figovci iz Črnega grabna in nekateri lačni skledolizniki so sklenili tudi tukaj dobiti občino v svojo oblast in izpodrinili vrliga in naprednega župana g. Hušnikarja. Na volišče sta privadrala kar dva dušna pastirja, katera sta žalostnim srcem opazovala odločne naše moči, ki so pokazali, da jih črne suknje, surovi mežnarji in žilindrasti figovci kar čisto nič ne motijo pri glasovanju za napredne odbornike. Naši so se na volišču jako dostojno obnašali in kruto obsojali nedostojne farovške podrepnike in vsiljiva duhovnika, katera sta si vzlic toliki agitaciji pridobila le enega odbornika — za podobčino sv. Valentin. Razjarjeni so zapustili klerikalci volišče in so od jeze kar skakali; srečni so bili častiti gospodje mežnarji, da si niso polomili nog. Treba je tudi omeniti, da je gospod kurat Cegnar spremljal pijane razgrajče, ki so se hoteli v Moravčah tepiti, ter jim rekel: »Le potrpite, pri prihodnji volitvi bomo pa te barabe že v kozji rog ugnali.« Kaj lepo se sliši beseda baraba iz ust katoliškega duhovnika! Povemo mu, da bode ta »epiteton ornans« še bridko obžaloval. Mi se pa le veselimo, da niso samo analfabeti surovi, marveč tudi njihovi voditelji-maziljenci. Zmaga v Drtiji je hud udarec za klerikalni konglomerat in živ dokaz, da se trdnjava farovškega gospodstva tudi že pri nas podira. Vsa čast in slava vrlim narodno-naprednim možem in najiskrenejša zahvala klerikalcem, kateri napredno stranko s svojo surovostjo ojačujejo!

Z Bleda. Ze večkrat se je čitalo v domačih časopisih in so se domačini opozarjali na ptujo roko, ki sega po naših zemljiščih, in omenjalo se je da nekateri celo špekulirajo s prodajo stavbenih prostorov ali posestev. Vsak razumen človek bode lahko uvidel, da se prodaje vobče nikakor ne morejo

Dalje v prilogi.

tolnih lakric v usta in ga vadi! piti po »furmanske«. V čašo nalijesh pol vina, pol slatine, primeš čašo z levico, jo pokriješ z dlanjo desnice, vdariš ž njo ob koleno, a ko vzkipi, jo hitro izprazniš.

Ta jako hasnovita pijača je tudi Vatroslavu pomagala, ki je hkoncu postal zopet tako čil, da je še več pota delal po cesti nego neobhodno potrebno...

A ko smo prišli v Mokronog, je zopet omagal, in posadili smo ga kar v voz, kjer je takoj zaspal in tako smrčal, da se je kobilica splašila in jo je moral voznik izpreči.

Midva sva pa malo zajutrkovala.

Mokronog mi je zelo ugajal; deloma zaradi lege in vsega, najbolj pa zaradi tega, ker mi ni treba tam biti. Dame utegne zanimati, da v Mokronogu na jajčjo jed nič luka ne narežejo.

Ker smo nameravali kositi pri Majzelju v Beli cerkvi, smo se kmalu po treh odpeljali. Med vožnjo pa se je nama zbudil Vatroslav in ker ni v Mokronogu nič zajutrkoval, smo zaradi njega še parkrat ustavili in dospeli do našega kosila šele ob

osmih zvečer, vsled česar smo se tudi z večerjo zakasnilo do četrte ure.

Dame bi utegnile zanimati, kaj smo jedli dobrega pri Majzelju, pa se res več ne spominjam. To pa lahko potrdim, da je bilo vse narodno; le kava je bila brez jugoslovanske primesi, česar pa nismo prav nič zamerili.

Težko smo se ločili od te hiše, pa smo se morali — zaradi Vatroslava, ki ni bil več za med ljudi.

Ko sva ga srečno spravila na novomeški kolodvor in ga pozvala, naj se čimprej skobaca v vlak, je glupo vprašal, v katerega. Morda je dva videl, sirota!

Prav vesela sva bila, ko sva ga oddala v Ljubljani pri njegovih hišnih durih.

To se slabi nasledki enostranskega gojenja vertikalne turistik! Vatroslav je seveda potem opravičeval svoj klavirni nastop dolenjski s puhlo šalo, češ, prihodnjič, ko gre z nama, si bo dal mesto čevljev podtempljati in okovati želodec. Naj se gre solit! Zakaj pa nama ni bilo nič, kaj? Janku in meni?

Fridolin ž.

Renegat.

Povest iz tržaškega življenja.

(Po resničnih dogodkih spisal I. B.)

(Konec.)

XXII.

Razkritja Adele Morosinijeve so Sancina strašno potrla. Kar verjeti ni mogel, da je resnica, kar mu je povedala nekdanja ljubica, da je on sedaj ljubimec svojega lastnega otroka. Adela mu je morala zopet in zopet vso stvar znova povedati. Sancin je trpel grozne muke. Prešnilo ga je spoznanje, da te nesreče ne more prestati.

Adela mu je tudi povedala, kako je bil Minzi prišel k nji v Pulj iskat njeno hčer in kako mu je ona naročila, naj reče Sancinu, da je njegova hčer mrtva.

— Ali misliš, da Minzi vse ve — tudi da je Ema moja hči?

— Gotovo, je odgovorila Adela. Jaz sem mu v Pulju vse povedala — sedaj pa, ko je v Trstu preganjal mojega moža, mi je večkrat namignil, da ve vse, da ve, da si ti Emin oče in ljubimec.

— Torej s tem mi je grozil, je zamišljeno šepetal Sancin. Ker mi

drugače ne more do živga, ker si nisem dal olajšati močnjčka za 10000 lir — me hoče sedaj zgrabiti od te strani! Minzi — prišel si prepozno!

Sancin je naprosil Adelo, naj gre k svoji hčeri, a naročil ji je, naj ji ničesar ne pove, nego naj opraviči svoj prihod s tem, da jo je Sancin brzojavno poklical, ker je Ema obolela.

— Kaj misliš storiti? je vprašala Adela, katero je vznemirjala Sancinova strašna razburjenost.

— O tem moram šele premišljati, je odgovoril Sancin. Pusti me zato nekaj časa samega, da se umirim in da morem prevdariti, kaj je storiti.

Adela Morosinijeva je šla. Sancin ji je pokazal pot, potem se je vrnil v svojo sobo in se zaklenil. Sedel je k svoji pisalni mizi in začel urejati svoje papirje. Zbral je različna pisma, jih zvezal in spisal listek, ki ga je priložil tem pismom. Na listku je bilo zapisano: »Ljuba prijateljica! Vrne ti pisma njihovim lastnikom in sprejmi zadnji moj pozdrav. Hvala ti še enkrat za vse, kar si mi storila. — Viktor.« Zavil je ta pisma in jih

adresiral na Karloto Valentinis v Trstu. Hišnik je ta zveženj takoj nesel na pošto.

Potem je Sancin zopet sedel k mizi in spisal pismo, v katerem naznanja Emi, da je nastala zanj velika nevarnost, vsled katere je moral zopet pobegniti, poslovil pa da se ni od nje, ker je ni hotel razburiti sedaj, ko je bolna. Kar je imel gotovine, jo je dal v žep, svoje hranilnične knjižice in vrednostne papirje pa je zložil in zvezal ter jim dodal spisano izjavo, da je vse to zasebna last Eme Morosinijeve. Končno je spisal še pismo za Adelo, v katerem ji je naročil, naj svojo in njegovo tajnost nikdar nikomur ne razkrije.

— Torej — končano, je dejal Sancin. Namenjen je bil, da gre v svet — v Amerko ali kamorkoli, da se za vedno loči od Evrope in od svoje hčere, ki je postala njegova ljubimka.

Iz miznice je vzel revolver in ga nabil, potem je vzel še fotografijo svoje hčere in se obrnil k vratom. Hotel je skrivaj zapustiti hišo.

Ko je šel po stopnicah, je slišal, da se pred hišnimi vrati več ljudi

preprečiti, zlasti ne da bi se pri tem gledalo na to, kdo je kupovalec. Vsak domačin proda svojo parcelo ali svoje posestvo zaradi tega, ker mu se zemljišče dobro plača in ker si z denarjem lažje pomaga. Vse vpije po časopisih, da naj domačini pazijo na svoja domovja, ne pomagajo nič. Pač pa bi bilo treba opozoriti one slovenske in slovanske premožne kroge, ki se nameravajo v poletnem času stalno naseliti v kakem letovišču in si pridobiti tamkaj svoje posestvo, da bi se le-ti v večji meri giral na biser slovenske in slovanske zemlje. Le ako pokupijo zemljišča domačini oziroma bratje Slovani, je mogoče, da ostane Bled tudi v bodoče slovanski. V zadnjem času hvala Bogu smo dobili tri nove posestnike vil na Bledu, ki so rodoljubi in Slovani, kar nas domačine iz srca veseli. Ko se odpravi nova Bohinjska železnica, se čuje od vseh ptujcev, da postane rajski Bled svetovnoznano in mnogo obiskovano letovišče. Zato je pa potrebno, da se opozorijo boljše slovenske družine, da se nasele na Bledu, dokler je še čas, in se v lastnem interesu, kakor zlasti da se omeji tuji naval in se ohrani Bled slovenstvu in slovanstvu.

Rodoljub.

Z Jesenic. Klerikalci prirejujejo shod za shodom, da bi tem močnejše vpregli ljudstvo v svoj jarem, zlasti pa si prizadevajo, da bi pridobili za se savsko tovarniško delavstvo. Že kaplan Zabret se trudi na vse načine, zadnjič pa so celo poklicali dr. Kreka iz Ljubljane na pomoč. Krekov shod je bil v že slavnoznani gostilni Ferjanke na Savi. Tu je bilo zbrano vse klerikalstvo, kolikor ga je na Jesenicah, samo naših učiteljev se je pogrešalo. Zakaj niso prišli, se ne ve, morda so na vajah. Ko sem šel mimo gostilne, je dr. Krek govoril ravno o papetu Leonu, obravnaval je o konzumnih družinah in obiral delavce. „Slovenec“ prinaša vsako nedeljo celo vrsto dopisov z Jesenic, katere zvari kak kaplanček. Po teh bi človek sodil, da so ljudje tukaj pri nas, kolikor jih je klerikalcev, same pohlevne ovčice. V resnici pa na Jesenicah vsako nedeljo v kaki klerikalni gostilni po enega ali dva obkoljejo ali pa ubijejo. Sedaj štrajkajo delavci na Hrušici, naši klerikalci jih po navadi imenujejo „barabe“. Morda bodo tudi za to napravili shod na Ferjanovem vrtu in dr. Krek se bo potrudil na vse načine, da jih prepriča, da so samo klerikalci najboljši prijatelji ubogega delavca in da se bodo delavci samo takrat rešili bede, če se prodajo duhovniški stranki. Klerikalci se v zadnjem času zelo trudijo, toda ne, da bi Jesenice postale slovenske, marveč da bi postale — črne.

Iz učiteljskih krogov. Imenovanje nadučitelja Kalingerja okrajnim šolskim nadzornikom nas je popolnoma presenetilo, kajti mož pač še nikdar ni bil na glasu, da je kaka posebna učiteljska kapaciteta. O pridobitvi spričevala učiteljske sposobnosti se čujejo razne vesti. Znano pa je, da mu je izpit prizadel silnih težav. Le po vplivu pokojnega deželnega šolskega nadzornika Pirkerja si je priboril v posebnem oddelku učiteljev, ki so se morali izpitu podvreči, sicer bi bili po tedajnjem zakonu odslovljeni od učiteljevanja, spričevalo učiteljske sposobnosti najnižje vrste. O njegovih znanostih in posebnih učiteljskih zmognostih se nismo imeli prilike se prepričati. Še nikdar ni spisal kake razprave za kak pedagoški list; tudi se ne spominjamo, da bi se bil pri kakem učiteljskem zborovanju odlikoval s kakim referatom. Kako se je dvignil

do časti o. kr. okrajnega šolskega nadzornika, nam je popolnoma neumevno. Ali se je pri predlaganju upoštevala njegova visoka in široka postava? S to bi morda maraškomu imponiral, s svojimi izpiti, s svojimi malimi predstudies, s svojimi znanostmi pa gotovo ne! Ako se postavimo, da se je ta šolski nadzornik še prej, ko je to postal, baje o učiteljsvu in zavednosti svoje bodoče možnosti jako predrzno izrazil, je pač umevno, da se za takega nadzornika ne moremo ogrevati. Ali morda ni bilo najti za ta posel nobenega sposobnejšega? Poznamo dosti učiteljev, kateri vsled svojih predstudies — nekateri imajo izpite za meščanski šole — vsled marljivosti v službi, vsled svojih znanosti in vseobse naobrazženosti daleč prekašajo Kalingerja. Mnenja smo, da bo mogel ta nadzornik le slabo nadomeščati blagega pokojnega A. Zumra, ki je s svojimi dovršenimi gimnazijскими študijami, s svojo naobrazženostjo, z dolgoletno prakso in kot pisatelj učnih knjig imponiral ne samo ljudskemu, ampak tudi srednje šolskemu učiteljsvu in sploh tudi meščanstvu in kmetovalcu. Ali je bilo to imenovanje srečno in umestno, pokazala bodo bodočnost.

Šuklje pred volilci.

IV.

Šuklje v Zatičini.

Ljubi rojaki! Prišel sem, da se seznanim z g. Cistercijenzi, ki so po 100 letnem premoru zopet prišli v našo deželo. V svetem zidovju tega samostana sem se spomnil velikega dela menihov Cistercijenzov na Nemškem in na Slovenskem. Bili so prvi pametni kmetovalci in tisti „borni“ dolenski liberalci, ki me vedno preganja, odkar sem postal iz liberalca klerikalec, mi je sam enkrat rekel, da se ima morda temeniška dolina zahvaliti tem menihom, da je do danes imela jako dobro kmetijo. Ko pogledam v tej lepi dolini okolo, ko vidim dobre kmetije, lepo ljudstvo, — enkrat so bila vaša dekleta oltarske slike le pote, — se mi pred očmi lepo gospodarstvo, ki je enkrat bilo okolo tega samostana. Tu je bila najlepša zadruška kmetijskih delavcev. Kar tudi izmislijo novejši ekonomski preustroji kmetije, proti kmetijskemu gospodarstvu, kakor je bilo nekdaj v okolici samostana, ni vse nič; najzaj morajo gledati, v čase vezane lastnine in delavca na njej. Tu je bila zemlja božja in uživali so jo vsi po svojih talentih in dobili potrebno za življenje. Sveti mir je obdajal to društvovanje in delo, blagoslov z nebes je rosil na to kmetijo; kasta v samostanu, velikanska, kakor največji magacini žitnih trgovcev, shranjevala je kruh za vse. In roka menihov je kaznuje mehko padala na nepokorneže. O! zibelke do groba je spremljala kmeta ta mehka roka. Živel so je lepo v samostanu Velika kuhinja je kuhala za vse. Vsega je bilo dosti. Za divjačino je skrbel samostanski lovec, za dobre ribe ribič, vinograde so imeli v dobrih legah Dolenski, imeli v Čužberku tisoče orlov prekrasne hoste in nebeško lep lov. Naj sedanji človek do velikega bogastva pride, za nič je ko ga pridobi, ne more ga več uživati. Ti samostanski gospodje so z mladega uživali najlepše. Živel so v dobrem zraku, hodili, jezili na lov, imeli jedno dober apetit in

žejna grla, in ženstvo, ta naš zemeljski paradiz, je skrbelo za drugo razveseljevanje. Grajski dom postal, ko sem bil prej meščanski človek z mladimi nog, ali ko se sprehajam po svojem gradu, mi prihaja spomin na te čase. Zajezdil bi žarnega žreba in z njim ven drvil v jato psov in kmetov na lov in zvečer pri polnih bokalih, dobri pečenki, v družbi najlepšega ženstva hvalil Boga, ki mi je podelil toliko dobrega že na tem svetu! — Bismarck je rekel, da pri njem patrijotizem pri trebuha neha. Jaz pa rečem: v prostorih mojega gradu sem našel pravih pot skozi življenje; med vaše najboljšje prijatelje na svetu me je vodil duh starega gradu in med vas kmete, da vas pomagam rešiti svetnega in večnega pogina v družbi naše duhovščine.

V noči avgusta 1789 so francoski revolucionarji odpravili formalno tlakarstvo, razdrli gospodarstva velikih grajščin in samostanov ter vezanost kmeta. Sioboda, prostost lastni e in človeka je prišla. Tedaj je Anglež Burke Francozom pisal: „Vi ste uničili narodovo bogastvo.“ — Leta 1848 so to storili v naši državi. Kmet je postal prost človek.

Zakoni, ki vladajo življenje kmeta, so povsod in v vseh časih z malimi spremembami enaki. Nobena postavodaja jih ne more premeniti, vsak napredek se jim mora udati in če kaka vladajoča družba ne priznava teh pogojev življenja kmeta, potem zamore sicer kmetijo uničiti, kmeta med proletarce vreči, nikdar pa ne more svojih zakonov usiliti kmetijski socialni in gospodarski eksistenci. Rimski pesnik Horacij je oznanil temelj in bistvo kmeta v tem: „Beatus ille, qui procul negociis, (srečen človek, ki nima denarnih opravkov) ut prisca gens mortaliū (kakor v starih časih očkav) paterna rura (očetova zemljišča) bobus exerceat suis, (s svojo uprežno živino orje) salutus omni foenore, (brez dolga in plačevanja obresti) forumque vitat (sovražnik sodišč) et superba civium Potentiorum limina (kateremu ni treba beračiti za prijaznost mogočnejšev)“ — Vse kar kmetu veseli in žalost povzročuje, je v teh stihih povedano. (Daleč prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 29. avgusta.

„Slovenec“ in Šuklje.

Kako se pač časi preminjajo in z njimi ljudje in časopisi! Svoj čas — po predzadnjih državnozborskih volitvah — ko se je dvorni svetnik Šuklje približal dr. Šusteršiču in dr. Kreku, je „Slovenec“ z veliko prezirljivostjo naznanil, da Šuklje nekaj mešetari med poslanci in dostavil je, da je Šuklje zadnji človek na svetu, ki je poklican za kako posredovanje. In ne dolgo potem je proglasil Šukljeja za fosilnega liberalca, za štreberja in koristolovca in za praznoglavega frazerja, ki nima nič vpliva in ga ne bo nikdar nič imel. Ta nikdar — je trajal samo tri leta. Sedaj je taisti Šuklje krepka politična individualnost, mož velikega znanja in velike skušenosti, mož, ki ne pozna nobenih osebnih ozirov. Pred par leti je „Slovenec“ preziral in zaničeval Šukljeja ravno tako, kakor Šuklje „Slovenčevce“, danes pa

ga povzdiguje v deveta nebesa. In, kaj bi ne, saj so katoliško-narodni koštruni z vsem zadovoljni. Nam niti v sanjah ne prihaja na misel, da bi kralji klerikalcev veselje nad pridobitvijo te krepke politične individualnosti in tudi humorja smo si še vedno ohranili toliko, da imajo svojo veselje, ko vidimo, kako se muči in peha ubogi „Slovenec“ z dokazovanjem, kolika sreča je za katoliško stranko, da je mogla pridobiti od teh vražjih liberalcev na politični led položenega penzioniranega dvornega svetnika. Naravnost na smeh pa silijo človeka „Slovenčevce“ tirade o razmerah v njegovi stranki. Res, ginljivo je čitati, kako se klerikalci v glavnih načelih strinjajo s strankinim programom in kako je pri vseh prepornih vprašanjih merodajen sklep večine v strankinem vodstvu. Da je to sveta istina, o tem čisto nič ne dvomimo. Ko je dr. Šusteršič v „Katoliškem domu“ razkrival Nemcem svojo ljubezen in jim ponujal ljubljanske napise in dvojezičnost v deželi, je „Slovenec“ to proglasil za njegovo osebno mnenje, ki je za stranko brez pomena. Dr. Šusteršič je nastopil s svojim famoznim predlogom zastran regulacije učiteljskih plač in Jaklič je to proglasil za Šusteršičevo osebno mnenje. In sedaj, ko je Šuklje obiskal Schwegla in ga razveselil s svojimi ljubavnimi ponudbami — mora „Slovenec“ zopet reči, da stranka nima s tem ničesar opraviti, da je Šuklje postal na svojo roko. O da, edini so klerikalci v vseh etičnih, slovensko-kulturnih, gospodarskih in socialno-političnih vprašanjih — samo kadar niso edini, pravijo, da ta in oni po stopa na svojo roko ali izraža svoje osebno mnenje. Najmešnejše pa je to patetično zatrjevanje, da stališče klerikalne stranke izključuje alijanco s Schweglom. I, kaj pak! Pa še kako! Sicer je Šusteršič najprej sam skušal doseči to alijanco in ko ni ničesar opravil, je po nasvetu grofa Paceta poslal Šukljeja na Gorenjsko snubit barona Schwegla, a ker tudi ta ni ničesar opravil, razglasa sedaj „Slovenec“ patetično: „Ko bi hotel kdo, pa naj je sam Šusteršič ali Šuklje, poskusiti ustanoviti kako alijanco s Schweglom, našel bi v vodstvu stranke in v celi stranki najodločnejši odpor. Pasja dlaka — moške so te besede! Kako je že rekla lisica, ko ni mogla doseči grozdja?

— **Okužena mladina.** Piše se nam: Le zato, da dobi svet jasnejše pojme o naših katoliških dijakih, hočemo tudi mi spregovoriti nekoliko. „Slovenec“ jim namreč pripisuje, da so sami vzgledni katoliki, navdušeni Slovenci, demokratje in ne vemo kaj še. Pravi, da se to dijaštvo pripravlja z globoko resnostjo za službo slovenski domovini in tudi, da je baš ono naraščajo, ki se zaveda, da potrebujemo Slovenci vsestransko izobražene inteligence. Res — „za poč!“ Radi bi poznali one, ki so iz prepričanja zašli med te katolike. Ako odštejemo one, ki so po svojih prisiljeni vstopiti v katoliško društvo (kot fakt naj povemo le, da je na pr. Marinko sam trdil, da je po stricu prisiljen vstopiti v „Danico“). A mi bi ne imenovali ravno njega, ko bi se ravno on sedaj ne hvalil tako preklicano s svojim „katoliškim“ prepričanjem. Ako gospodje žele, po vemo jim pa še celo vrsto takih mož s prepričanjem! Ako abstrahiramo one, ki so bili nekdaj gojenci katoliških zavodov in še one, kateri so vstopili med to gardo vsled diplomatskega talenta, ala Šuklje, Šusteršič itd. ostanejo menda le še oni, katere so zvale mičnosti katoliških farovžev. Tako je — saj se poznamo! A vi hočete biti tudi narodnjaki? Seveda to trditi Vas ni sram; saj vas niti ni sram po slovenskih listih se ponašati s tem, da se vaša društva oficijelno bratijo z nemškimi in laškimi. („Slovenec“, „Zora“ IX. str. 23 bili so navzoči zastopniki... nemških katoliških dijaških zavez „Austria“ in „Norica“, laškega katoliškega društva „Unione acad. cath. italiana“). Sicer se vaše narodnjakstvo kaže tudi v tem, da pošiljate pozdrave onemu dr. Mahničju, ki je pisal (Rimski ka-

tolik!), da je narodnost greh in odkrito pripoznal brezdomovinstvo!! Ako hočete, vam še z drugimi fakti potestremo??? Končno hočete biti demokratje... Lepi demokratje, ki se pripravljajo za poneumnevanje, demoralizovanje in izsesavanje ljudstva! S tem še niste demokratje, če se ne sramujete dati roko g. Gostinčarju. Menda se je tudi Šusteršič in tudi Šuklje ne sramuje dati! Za pravega demokrata tudi še ne zadostuje, da se hoče z globoko resnostjo in vsestransko izobrazbo pripravljati za demokratsko, narodno delo! Treba je predvsem za to sposobnosti, katere vi nimate! Vi stojite vendar na stališču mednarodnega, strankarsko-samogoltnega in sebičnega sovraštva do vsega, kar se ne imenuje klerikalno. Le kar je klerikalno je za vas — popolno, vsestransko! Seveda se tega načela držite vsi. Eni radi zaslepljenosti in strankarsko fanatične vzgoje, ki vam ni skozi celo gimnazijo nudila druge hrane, kot „Slovenca“, „Zora“ pa „Katoliški Obzorik“, drugi pa zato, da varnejše skrijejo svoje moralne slabosti pod prapor katoličanstva. Taki ljudje pa vendar niso sposobni za demokratsko-narodno delo, ki zahteva poštenosti, nesebičnosti in res vsestranske izobrazbe. Predpogoj za to delo pa je tudi še — to pomnite! — značajnost. — Pri vas pa danes niti te nimate!

— **„Sterilnost in nedelavnost.“** „Slovenec“ rad očita svojim nasprotnikom sterilnost in nedelavnost, in hvali plodovitost in delavnost klerikalcev. V čem pa obstoji ta plodovitost in delavnost? V snovanju „zadrug“, pri katerih klerikalci vlečejo lepe goldinarčke za svoj „trud“ in peharijo ljudi toliko časa, da pride do poloma, potem pa svoje žrtve še pri likvidaciji oskubijo. V razdiranju vsega, kar je dobro in koristno, a ne služi klerikalni gospodstvalnosti in lakomnosti. To je vsa plodovitost in delavnost klerikalcev, da žro, žro in žro. Hvala Bogu na višavah, da takih ljudi ni pri nas.

Slovensko gledališče.

Odbor „Dramatičnega društva“ v Ljubljani nam poroča: Priprave za gledališko sezono 1903/4 so dovršene, vsi engagementi sklenjeni, repertoir sestavljen in popolnoma pripravljen. 1. septembra se začne že skušnje na odru, kajti vsi člani gledališča se zberó do zadnjega dne t. m. v Ljubljani. Zaradi izpremembe in v nov prosepah naše opere je angažiral odbor zopet nekaj novih opernih pevk in pevcev ter igralcev in igralcev, ki se deloma tukaj, deloma na deželi že dva meseca pridno učé našega jezika. Odboru se je posrečilo angažirati predvsem izbornega junaškega tenorista, rutinirano in ugledno primadonno ter prav dobrega baritonista z velikim repertoirjem. Takisto se je deloma prenovil in okreplil z novimi člani operni zbor, ki bo štel 14 pevk in 14 pevcev. Operni repertoir obseja hrvatsko, rusko, dve italijanski, francosko in dve nemški noviteti; operetni repertoir pa francosko in nemško noviteto. Razen teh novitet, ki so popolnoma pripravljene, prevedene in spisane, se vprizori nanovo tudi nekaj najbolj in najuspešnejših oper in operet starejšega repertoirja. Pri dramati sta angažirana dva nova igralca za prve vloge in nova igralca-pevka. Repertoir je sestavljen iz velikega števila najboljših in najzanimivejših iger ter obsega novitelo: slovensko, dve hrvatski, srbsko, osem čeških, poljsko, tri ruske, štiri francoske, tri angleške in pet nemških. Ponovilo pa se bodo tudi nekaj najuspešnejših iger starejšega repertoirja. Lepak s seznamom vsega repertoirja se objavi in razpošlje 1. septembra. Določbe glede abonementa se objavijo takoj, ko dobi društvo rešitev svoje prošnje pri deželnem odboru. Odbor je preverjen, da bo sezona 1903/4 ena najboljših in zanimivejših, saj se je delalo vse poštenice ter se je izbralo obsej z največjo rigoroznostjo in se je sestavil repertoir z vso skrbnostjo.

razgovarja in slišal je tudi neko sumljivo rožljanje. Obstal je in poslušal z napeto pazljivostjo.

— Ne, iz hiše še ni šel, je slišal praviti Furlanko. Neka tuja ženska je pri njih. Kdo da je, ne vem.

— Najboljše je, če ga kar primete, je slišal sedaj drug glas — glas žida Minzija. Ta človek je prekanjen in se ničesar na svetu ne boji.

— Tako ne smemo postopati, je slišal Sancin, da je nekdaj drugi rekel. Najprej ga mora zaslišati komisar. Saj pride takoj. Toliko časa moramo stražiti, da ne gre iz hiše.

Sancin ni dlje poslušal. Hipoma je spoznal, da ga je Minzi ovadil in da so pred hišo orožniki. Če gre kateri izmed njih na drugo stran hišice, mu je zaprt vsak izhod.

Sancin je hitel nazaj v svojo sobo, planil k oknu in skočil na vrt. Padel je na mehko gredico in se kakor lisica splazil skozi grmovje, s katerim je bil vrt ograjen. Le histrost ga je mogla rešiti. Stekel je čez sosedni vrt in ravno hotel splezati čez plot, ko je zaslišal klic: Tam je — hitro za njim.

Ozrl se je in videl, da tečeta dva orožnika za njim, pri grmovju pa da stoji Minzi.

Sancin je preskočil plot in dirjal po cesti, kar se je dalo. Kričanje orožnikov je privabilo več ljudi na cesto, vsled česar je Sancin zopet zavil med vrte. Toda daleč naokrog ni bilo nobene goščave, kjer bi se mogel skriti. Orožnika sta se mu približevala vedno bolj. Njima se je bilo pridružilo več drugih ljudi. Vsi so kričali in od vseh strani so kmetovalci od dela na vrtil hiteli skupaj.

Sancina so začele zapuščati moči. Spoznal je, da svojim preganjalcem ne uče, da jim mora čez nekaj minut priti v roke.

Zdaj je zbral zadnje moči. Še enkrat je kakor veter švignil čez polje do neke hiše — planil je v hišo in zaloputnil vrata za seboj.

Nekaj trenutkov so bili orožniki in kmetje pri hiši in jo obstopili od vseh strani. Orožnika sta pripravila puške in hotela stopiti v hišo, a vrata so bila zaprta.

S polja je pritekla neka ženska in kričaje vpraševala:

— Kaj pa je? Kaj hočete?

— Ste li vi gospodinja? je vprašal eden orožnikov.

— Da! Kaj pa je?

— Neki hudodelec se je skril v vašo hišo in zaklenil vrata.

Žena je začela vpiti in razgrajati.

— Moja otroka sta v hiši. Nikar streljati — moja otroka sta v hiši.

V tem je bil neki kmetijski fant poiskal za hišo sekuro in jo prinesel k orožnikom.

— Ta bo zadostovala, da odpremo vrata.

Fant se je koj lotil dela in v nekaj trenutkih so bila vrata odprta.

Orožnika sta z napetima puškama stopila v vežo, drugi ljudje pa so silili za njima, pred vsemi gospodinjo, ki je bila v strahu za svoja otroka.

Veža je bila prazna, pač pa so bila odprta vrata v sobo. Orožnika sta še previdneje stopila v to sobo in skoraj odletela.

Sredi sobe je ležal Sancin na tleh — mrtev.

— Z Doljenjake se nam piše: V ponedeljek je »Slovenski Narod« prinesel dopis iz ljubljanske okolice, v katerem se nekdo pritožuje o škofovem beračenju. Tudi pri nas so bili taki ofri, a odpravili smo jih sami; ko namreč trikrat zaporedoma siromaki niti ene kronce niso mogli zložiti, se je to odnoso obiranje samo odpravilo. Pri nas je ljudstvo jako revno, in pripetilo se je, da je neumnababnica dala zadnje vinarje, v ponedeljek pa niti za sol ni imela. Ko je pa pri sosedih beračila za sol, je dobila odgovor, naj gre v farovž; pri četrtm odgovoru tudi takih babnic ni bilo in ofrov je sedaj konec. Prejasi knez Bonaventura sedaj pustoši gozde in prodaja posestva, tako da bo njegov naslednik na škofovem prestolu v pravem pomenu besede škof — berač.

— Izzivanje nemškega uradnika! Kar niso nemški turbarji, burši in drugi različni faktorji nemškega tabora mogli storiti v proslavo vsenemštva v slovenski Ljubljani, upa doseči gosp. N. Pavliček, uradnik c. kr. pri južne železnice, s svojo mogočno postavo. Šopiri se s frankfurtarskim trakom po Ljubljani in izziva mirno slovensko občinstvo. Vprašamo g. skladiščnega nadzornika, je-li mu je znan nastop gosp. N. Pavlička, in ako ta izziva morda z vednostjo slavne južne železnice.

— Krojaško zadrugo v Gorici so klerikalci srečno zavozili in na zadnje še uprizorili veliko sleparijo. Ta velikanski škandal je razkril g. Andrej Gabršček. Klerikalci seveda lažejo in taje vse, kakor je že pri njih navada, a g. Gabršček je vse svoje dolžitve in trditve tako podprl, da se klerikalci zama trdijo, poplepšati to zadevo. Da bi g. Gabrščku otežkočili boj proti klerikalni korupciji, so ga izključili iz zadruge. To izključenje je bilo popolnoma nezakonito in vsled tega je g. Gabršček tudi naznanil, da pride na občni zbor krojaške zadruge. Tega so se klerikalci silno ustrašili. »Primorski list« je izšel s svojo predzadnjo številko namesto v četrtek že v sredo, da še naščunje ljudi proti A. Gabrščku. Prinesel je uvodni članek z naslovom »Za pravico in poštenost!«, v resnici pa mu je za pravico in poštenost toliko mar, kakor za lanski sneg, mar mu je bilo le za to, da ščunje javno proti A. Gabrščku. »Prim. list« namreč piše: »Iz zadruge izbačeni A. G.—k se pripravljajo, da bi tudi na občnem zboru »Krojaške zadruge« zrgo delal. Zadržniki, ki vam je v resnici od tega, da se zadruga in Vi sami po možnosti obvarujete škode, pripravite se tudi Vi, da mu daste njegovim zaslugam za zadrugo primeren odgovor, — ako se osmeli prikazati se tam, kjer nima več pravice biti! A. G.—k se pošteno trudi, da bi se v svojem boju proti »Krojaški zadrugi« — osmešil. Videli smo, da je v tem pogledu že dosegel lepe vspehe. Ne zavirajmo ga v tem hvalevrednem stremljenju, ampak se pripravimo na to, da bomo eventuelni novi komični predstavi hvaležno občinstvo!!« — Da bo to še jasnejše, treba vedeti, da so pripravljali natihoma klerikalci napad na A. Gabrščka, katerega so hoteli preteptati na občnem zboru Kr. z. ali pa kje tam blizu, ako bi se bil prikazal v njihovo bližino. Gospa enega izmed njih je bila toliko prijazna, da je povedala g. A. Gabrščku v obraz, da ga pretepo, ako pride na občni zbor Krojaške zadruge. — Da bo bolj gotovo tepen, ako pride na občni zbor, je izdal še »Prim. list« tik pred občnim zborom uvodni članek, ki ni nič drugega nego bojni klic proti A. Gabrščku in grdo ščuvanje že prej nabujanih ljudi proti njegovi osebi. Ako bi torej prišel A. Gabršček na občni zbor Kr. zadr., tedaj bi ga bili pretepli ali celo ubili. Kdo ve, da niso že najeli ljudi v tako svrhu? To je vse mogoče, ako se vpoštevajo, da je celo gospa enega izmed njih povedala, da ga nameravajo preteptati in ako se vpoštevajo, da je priobčil »Prim. list« tik pred

občnim zborom hujskajoč članek proti A. Gabrščku. Pisan je sicer ta članek previdno, tako da je svobodno krožil okoli ter bujskal izvestne kroge proti osebi A. Gabrščka, ali vendar se ne moremo prečuditi okolščini, da pride kaj takega v javnost. Ako bi imel dr. Gregorčič kaj takega v rokah proti svoji osebi, bi bil že spisal ovadbo na državno pravdnitvo! Torej pretep so hoteli vzpizoriti na občnem zboru Kr. z. Dragoceno priznanje! Gabrščka so se bali, zato so ga prvotno izključili iz Kr. z., če bi pa le prišel, ga pa pretepo. Hujskali so v to svrhu ustmeno in potom »Prim. lista«, da bi mu dali »primeren odgovor« in da bi bili »komični predstavi hvaležno občinstvo«. Po božne želje, ki so se rodile v glavah dohtarjev sv. pisma in pravde okoli »katoliških« listov. Bojijo se razni junaki pravice in poštenosti, ker so krivični in nepošteni, zato pa so se hoteli tepsti na občnem zboru Krojaške zadruge. To bi bila pravica in poštenost po njihovem pojmu. Daleč nizdol so že zagazili!

— Volitve v celjski okoliški občini potrjene. veliko uslužnostjo je šla vlada celjskim nemškim hujskacem na roko ter je na rekurz znanega fabrikanta volilcev dr. Jabornegga takoj dala po davčnem uradu še enkrat preiskati, ali je v slovenski okoliški občini davek bil res krivo preračunan in volilci nepravilno razvrščeni po volilnih razredih. Toda vse skupaj ni nič pomagalo. Pred nekaj dnevi je prišel odlok, s katerim je bila nemška pritožba odbita kot neosnovana in izvolitev slovenskega občinskega zastopa potrjena. Dr. Jabornegg se je torej že zopet pošteno osmešil. Značilno je pa tudi, kako vse drugače postopa vlada, ako se Slovenci pritožijo zoper neveljavnost ali nepostavnost kakih volitev. Slovenci volilci v Spodnji Polskavi so se že pred letom dni pritožili zoper nepostavno izvolitev nemškega občinskega zastopa. Godile so se pa tam tolikšne nepostavnosti, da bi se jih turška vlada morala sramovati. No, tu pristojne oblasti še do danes niso utegnile odgovoriti na pritožbo. Avstrijska točnost!

— Občinske volitve v št. Juriju ob juž. žel. je graško namestništvo blagovolilo razveljaviti.

— V zadevi kranjskega šolstva smo prejeli naslednji popravek: Slavno uredništvo! Blagovolite tudi brez sklicevanja na § 19. sprejeti naslednji popravek: Vaš gospod dopisnik-učitelj iz radoljskega okraja se je v zadnjem članku svoje obširne in temeljite študije o kranjskem šolstvu in učiteljstvu pečal tudi z ljubljanskimi razmerami, vendar o teh ni prav natančno poučen. Ni res, da je ljubljansko učiteljstvo kedaj delalo g. Leven opozicijo, marveč je od prvega do zadnjega dne z njim izvršno shajalo, kar je tudi pokazalo pri raznih prilikah. Če so imeli posamniki kdaj svoje mnenje, je g. nadzornik stvar s kulanco zasebno dognal. Ni res, da je bilo ljubljansko šolstvo slabo, ko ga je g. Leven prevzel, in ne, ko ga je oddal, dokaz temu poročila raznih nadzornikov in vspehi na srednjih šolah. Res pa je, da vspehi na nekaterih ljubljanskih šolah nekaj let pešajo, se slabšajo iz raznih vzrokov, največ pa vsled preobilice pomožnih učiteljev na teh šolah in še posebej vsled nastavljanja učiteljic na deških šolah, in skrajni čas je, da šolske oblasti, ki poznajo komplicirane učne razmere v Ljubljani, brez ozira na desno ali levo odpomo-rejo temu nedostatku, izvršujoč zakonite predpise. Res je tudi, da ljubljanski učitelji in učiteljice nimajo blapčevskega duha in ne marajo za licemerstvo. Toliko z naše strani gospodu gorenjskemu kolegu ad melius informandum. — Več ljubljanskih učiteljev v imenu skoro vseh.

— Pevsko društvo »Ljubljana« naznanja s tem, da priredi običajno vinsko trgatve dne 4. vinotoka t. l. in prosi slavna narodna društva, da se blagovolijo ozirati na ta dan.

— Izlet zveze slovenskih kolesarjev, v dnevih od 5.—7., oziroma 8. septembra t. l. čez Trbiž v Italijo se tako-le vrši: Odhod iz Ljubljane v soboto, dne 5. septembra popoldne (11. uri 51 min.) z gorenjskim vlakom do Trbiža, odtoč vožnja skolesi do Chiuseforte (34 km prvo prenočišče). V nedeljo s kolesi do Vidma, kjer se obeduje. Ob dveh popoldne odhod v Gorico (42 km — drugo prenočišče). V ponedeljek

✓ jutro vožnja v Oglej (Akvillejo 435 km). Ogled bazilike in muzeja; ob 1. uri 20 min. popoldne s parnikom v Grado in odtoč zopet s parnikom do Trsta (tretje prenočišče, eventuelno povratek z večernim vlakom v Ljubljano). Oni izletniki, ki žele iti v Benetke se odpeljejo v nedeljo popoldne iz Vidma naravnost tja in prenočujejo ali v Conegliano (72 km) ali pa v Treviso (100 km) ter odrinejo v ponedeljek naprej v Benetke. V torek 12 uri 30 min. ponoči vožnja s parobrodrom v Trst. Ker je cesta skozi in skozi lepa, od Zabrnice dalje pa vedno pada in ker so kraji vrlo zanimivi, je opravljeno pričakovati številne udeležbe. Da se pravočasno izvrše potrebna naročila glede prenočišč, obeda itd., naj se gospodje izletniki zglaste najkasneje do 2. septembra in tej zglastitvi prilože svoto 10 kron in svojo sliko.

— Prvo hrvatsko društvo »Kolo« v Ljubljani vabi uljudno na svoj ustanovni zbor, ki bo v nedeljo, dne 30. t. m. popoldne ob 4. uri v Wolfvih ulicah v gostilni Auerjevih dedičev. Spored: 1. Čitanje pravil. 2. Razlaganje pravil in govor o namenu društva. 3. Volitev odbora in odbornikovih namestnikov. — Slovenci in Hrvatje dobro došli!

— Dovtipne naše branjeve. Včasih je pri nas doma veljal pregovor: »Ima denarja kakor hudič toče«. A zadnjič sem pa na ljubljanskem trgu slišal drugo prav dobro. Neka branjevka je hotela namreč svoji sosedu dopovedati, koliko denarja ima njena prijateljica, in rekla ji je: »Denarja pa ima kakor papež«.

— Družbo slov. igralcev iz Ljubljane, ki je tri večere vspešno igrala v Tolminu, je posetil g. Zorli, trgovec iz Aleksandrije, ki biva mesec dni v Tolminu na počitnicah, in je stavil vprašanje, ako bi hotela družba slovenskih igralcev posetiti spomladi Aleksandrijo in Kairo najmanj za 3 mesece. Gosp. Zorli je z gledališkimi razmerami v Aleksandriji dobro znan in pravi, da družbe francoskih, ruskih in italijanskih igralcev tamkaj žanjejo veliko vspehov v moralnem, kakor zlasti v gmotnem oziru. Zakaj bi se tudi Slovenci enkrat ne pokazali v Egiptu? Garancijo in potne troške bi prevzel tamošnji gledališki podjetnik. Kontrakt in varščina uredi se potom avstro-ogrskega konzulata v Aleksandriji. — Mlada pisateljica, gospica »Loris« z Dunaja je poslala g. Danilu dve ljudski igri v pregled in vpriporitve.

— Prvi čebelarški shod s predavanjem na Kranjskem se je vršil dne 25. t. m. v ljudski šoli v Smartnem pri Kranju. 59 čebelarjev in prijateljev čebelarstva iz bližnjih in daljnjih krajev — celo s Štajerskega in Primorskega — se je udeležilo tega, za naše čebelarstvo velepomembnega shoda. Od 9. ure zjutraj do 6. ure zvečer, ne vstevši skupnega obeda na Gaštelju, so predavali strokovnjaki in pokazali, da je treba naprednemu čebelarju veliko več vedeti, kot se splošno domneva, če hoče doseči pravi vspeh. Za temeljito spoznanje zanimivih pogojev in na najpotrebnejših priprav racionalnega čebelarstva bi bilo pač nujno potrebno, ustanoviti kjerkoli čebelarске tečaje, kot jih imajo obilno n. pr. na Češkem; in strokovni popotni učitelj bi imel hvaležno nalogo, navajati kranjske čebelarje, kako uravnati ta zapuščeni in zanemarjeni vir narodovega bogastva, da bo mogoče obilno črpati iz nj-ga.

— Društvo za povzdigo prometa tujcev na Bledu je dalo ponatisniti razpravo »Bled na jezeru na Gorenjskem«, ki je izšla pred leti v uglednem listu »Fremden Zeitung« v Solnogradu, v več sto izvodih v svrhu, da se porazdeli in se v najširših krogih vzbudi zanimanje za Bled, ta prirodni biser kranjske dežele. V spisu se navdušeno in s pesniškim zanosom opisuje Bled in njegova divna okolica, slika se v bujnih bojah juljskega pogorja s »snežnikov velikonom« očakom Triglavom ter v spretnih potezih riše okolica bohinjskega jezera. Tekst dišijo mnogobrojne, umetniško dovršene pokrajinske slike, narejene po fotografijah blejskega fotografa Lergetporerja, ki harmonično dopolnjuje celotni vtis zanimivega opisa. Kdorkoli bode čital ta z domoljubnim srcem sestavljen spis, katerega, kakor smo že omenili, živo ilustrirajo prekrasne krajevne slike, bode se sigurno nehotе navdušil za ta divni kotiček slovenske naše zemlje. Isto društvo je tudi izdalo velike reklamne plakate, ki takisto pred- očujejo bleško jezero z njegovo naj- krasnejšo okolico. Dasi v polni meri priznavamo, da je društvo s tem, da je izdalo omenjeni opis Bleda in njegove okolice v podobni in pismu, izvršilo eminentno domoljubno delo,

vendar si ne moremo kaj, da bi ne izrazili naše bolesti, da se je v napominanem delu tako malo oziralo na to, da leži Bled na sloven- ski zemlji. V opisu triglavskega pogorja se pač omenja delovanje nemškega planinskega društva in prinašata se celo dve planinski koči tega društva, vspešnega delovanja »Slovenskega planinskega društva« pa se ne dotakne niti z eno besedico. In vendar je naše planinsko društvo v kratki dobi svojega obstanka storilo za razvoj turisticke v tem pogorju več nego nemško v desetletjih. Takisto imajo reklamni plakati prostora za slovenski jezik le na zadnjem mestu. To preziranje naših narodnih čustev pač mora vsakogar, ki čuti le količkaj narodno, hudo boleti.

— Bohinjska železnica. V »Slo« čitamo: O tvrdki Sard & Lenassi prihajajo dan za dnevom pritožbe iz vrst domačih delavcev, kako protežirajo Lahe iz kraljestva, kako jih bolje plačujejo, ter kako delajo s domačini prej nego jih sprejmejo v delo. Slovenske delavce in pred- delavce podijo od pisarne do pisarne ter se vidi, kakor da jih imajo očitno za norca, vsled česar vlada med njimi prav napeto razmerje ter ogor- čenje napram tvrdki. Ako nastanejo spopadi ali kaj podobnega, bodo se- veda le slovenski delavci krivi. Tvrdka se je obvezala, da bo sprejemala 30% delavcev-ptujcev, v resnici pa dela ravno narobe, o čemur se lahko vsakdo prepriča na celi progi od Solkana do Kanala, kjer mrgoli la- škkih delavcev. Izgovarjajo se, da Slovenci niso zmogni, da bi spreje- mali kaka odgovorna mesta na progi, niso za drugo delo kakor za »pikon« i. t. d. Toda niti za najzadnja dela — kepanje jih nočejo. Drugodi po svetu pa jih iščejo kot izvrstne pred- delavce in voditelje partij! Vemo za slučaj, da se je naš rojak iz okolice ponudil za višje odgovorno mesto — ne za kopača — toda še danes ga niso sprejeli, objubljajo pa mu vendar, da ga sprejmejo, samo da sprejetje zavlačujejo jedino le z na- menom, da se naš ponudnik nave- liča čakati. Skrajno nečuvstvo pa je od tvrdke, da se z našimi ljudmi tako očitno norčuje, ko jih pošilja večkrat celo do Kanala vprašat za delo, in to ne enkrat ali dvakrat, pač pa se to ponavlja po cele tedne, da delavci romajo od Gorice do Sol- kana, do Plavij in Kanala in obratno in končni vspeh teh poti je, da jih ne sprejmejo. Železnica se gradi na naših tleh ter zahtevamo, da uživajo domačini vse one ugodnosti, ki jih nudi gradba, in ne ptujci-Lahi. Jako značilno je razvrščanje plač med delavci. Nastopni slučaj jasno dokazuje, kdo dela ceneje in bolje: domačini ali Lah iz kraljestva. Do- mačinu, bodisi Lahu ali Slovencu, plačajo največ K 210. Ako se pr- viti tej plači, izplačajo ga s K 240 ter ga odslavijo. To se je pripetilo v soboto trem Furlanom. Znan nam je slučaj, da so domačini prijeli dne 4. K 210, a delavci iz »kraljestva« pri istem delu sledečo dnino: za 22%, dnine je prejel predujma K 25 — in ob plačilnem dnevu v soboto 22. t. m. še K 45 —. Torej skupno K 70 —. Iz tega slučaja je razvidno, kako protekcijo uživajo Lahi. Avstrijec ni za nje, le Lahi. Tudi za to imamo dokaze. Dogodil se je slučaj, da je par domačinov prosilo dela. Imeli niso nobenega. Prišel je lačen Lah z družino. Hitro ko so domačini odslavili, hitro je bilo delo zanj! A ne le to. Celo delovodja mu je po- magal nesti blago tje, kjer bo delal. Ogorčenost vlada med domačini, in ako se iz tega kaj iziomi, kedo bode kriv?? Napetost je velika. Kaj dela poklicana oblast?!

— Spodnja Polskava. Že dlje časa si žele slovenski kmetje v Spodnji Polskavi narodnega kovača, da bi jim ne bilo treba podpirati sovraž- nika slovenskega kmetijskega ljudstva, ki je tudi zadnje nedeljo na shodu tako nespodobno kričal. Zato se opo- zarja, da bi pošten in dobro izvežban kovač, ki bi bil naroden Slovenec, na- šel v Polskavi lepo priliko nastaniti se. Dotičnik bi smel pričakovati, da bi dobival delo tudi od obeh tamošnjih grščin, veleposestvo dr. Glančnika na Pragarskem in graščina Frajštajn, last- nik dr. Majaron.

— Nemška državna gimnazija za 16 Nemcev v Pulju. Iz letošnjega izvestja državne gim- nazije v Pulju povzamemo, da je v preteklem šolskem letu pohajalo ta zavod 358 laških, 124 hrvatskih in 16 nemških dijakov. Navzlic temu, da obiskuje to šolo tako ne- znatno številce Nemcev, je gimnazija popolnoma nemška in, čeprav so skoro vsi dijaki laške in hrvatske narod- nosti, vendar se hrvatski in italijan- ski jezik ne poučujeta niti kot prosta predmeta! Za ta nemški učni zavod je postavila vlada v proračun za pri- hodnje leto 100.000 K, da se zgradi novo šolsko poslopje. Torej ta pra-

višna avstrijska vlada ima za 16 nemških dijakov na razpolago stotisoče. za ubogo slovensko dečo v Trstu in Gorici, katere število do- sega tisoče in tisoče, pa nima niti vinarja. To je škandal, ki je mogoč samo v Avstriji! To je tako kričeč slučaj nečutenega protežiranja nem- škega življa s strani vlade, ki more izzvati pri Hrvatih in Slovencih naj- hujši odpor. Treba bo že vendar en- krat povedati vladi kratko in odkrito, da vočigled takih kričečih krivic Slo- venci in Hrvati v Primorju pač ni- majo več vzroka biti verni Avstriji ter nositelji in branitelji avstrijske državne ideje.

— Edinost v laški stranki v Istri poka. Te dni se vrše v Rovinju občinske volitve. Rovinj je seveda laško mesto, v katerem so do sedaj brez ugovora gospodarili pri- staske veleitalijanske stranke, katere vodja je zloglasni dr. Bartoli, rovinj- ski rojak, ki je izrekel načelo, da so v boju zoper Slovence in Hrvate do- voljena vsa sredstva. Dosedaj je ta stranka, kakor povsodi v Istri, tudi v Rovinju vladala neomejeno, ne da bi se bila proti njej pojavila kaka opozicija. Letos pa se je prav v Ro- vinju med laškimi ljudstvom jel po- javljati hud odpor proti vladajoči laški stranki, ki je rodila organizacijo takozvane kmetijske stranke. Ta nova stranka je takoj pri prvem nastopu pri mestnih občinskih volitvah v Ro- vinju izvajala znaten vspeh; pro- dila je namreč s svojimi kandidati v III. volilnem razredu. Tudi v I. in II. razredu je nastopila s toliko energijo, da je Bartolijeva stranka jedva z naj- večjim terorizmom in z naporom vseh svojih sil rešila mandate v teh dveh razredih. Ta volilni boj je ve- lepomenljiv. Kaže nam jasno, da je tudi v istrski laški stranki, ki je dosihdob bila samo ena enotna bojna falanga proti slovensko-hrvatskim težnjam, jelo sumljivo pokati in da so se treznejši laški elementi sami jeli protiviti nečutenemu terorizmu in nasilstvu v stranki. Ako se bode ta razpor v bodoče še poglobil, bo to samo v interesu Hrvatov in Slovencev v Istri.

— Slovenke kraljici Jeleni. Italijanska kraljevska dvojica je ta teden posetila Videm, kjer je bila z velikim navdušenjem sprejeta. Kraljici Jeleni se je poklonilo več žen- skih deputacij, katere je ista z naj- večjo ljubeznivostjo sprejela. Tudi Slovenke iz sv. Petra pri Vidmu so se kraljici Jeleni poklonile in ji izročile krasen šopek s slovensko trobojnico in s slovenskim napisom. Jelena je bila vidno vzra- doščena. To je pač lepo znamenje, da še na Beneškem žive Slovenke, ki se zavedajo svoje narodnosti! Kaj pa pri nas?

— Hrvatske novice. Ubi- tega so našli v Budašini trgovca Antona Sabljica, ki je bil najvztraj- nejši agitator nedavno izvoljenega poslanca E. Kumičiča. Umor se spravlja v zvezo s političnim nasprot- stvom. — Dvojezični napis na pošti v Zagrebu. Za državno že- leznico je prišla sedaj tudi južna železnica ter napravila nad pošto madjarski in hrvatski napis. Pošto- ravnateljstvo pa je prosilo železnico, naj napis odstrani, ker le razburja občinstvo. — Na smrt je bil ob- sojen v Zagrebu vrtnar Pirnar in Rake pri Krškem, ki je umoril v Kerestincu kuharico Jero Jereb. — Madjarski jezik na hrvatskem vseučilišču v Zagrebu. Hrvatski listi javljajo, da se je vlada odločila, da se bode s prihodnjim šolskim letom na zagrebškem vse učilišču znova aktivirala stolica za madjarski jezik in slovstvo. Za to mesto je baje že določen cistercijec zec dr. Kazimir Greska, profesor na višji gimnaziji v Pečuhu. To bodo Hrvati srečni! — Karijera Hr- vata v inozemstvu. Izženir Luj Čubelič, sin načelnika železniške po- staje v Zagrebu, ki je bil že dve leti asistent na tehnični visoki šoli v Berlinu, je sedaj nastavljen kot pr- konstruktor pri splošni elektricitet- družbi v Berlinu, katero mesto bo- de dni nastopil. Gosp. Čubelič deli sedaj na konstruktivni preustroji- parne turbine, katere bi naj, kako- je znano, nadomestila sedajni parni stroj. — Hrsna preiskava v ure- ništvu »Narodne Obrane« v Osieku. V četrtek dopoldne je pr- šel v uredništvo »Narodne Obrane« mestni poglavar pl. Gayer v spre- stvu detektiva ter je zahteval, da mu izroči brošura »Uznicičke uspe- mene« II. del, katere je spisto- znani pisatelj in rodoljub Stjepan Radić. Nato so se zaplenile vse za- zaloge se nahajajoče knjižice. R- zume se, da se bode uredništvo m- ralo pred sodiščem še zagovarja- ker je imelo v zalogi Rad- čovo brošurico. — Žrtva pl- mena. Kuharica Anka Nadoh profesorju Manajloviću je prišla

goreč brzovar špirta. Vuela se ji je obleka ter je za ranami umrla. — Umrl je v Jablanici profesorski kandidat Škender Vico Stokič, ki je zaradi svojega rodoljubja izgubil profesuro. — Ravnatelj kmetijske šole v Požgiji imenovan Dušan pl. Kraljevič, ravnatelj take šole v Petrinji. — V Krapinske toplice je prišlo do 22. t. m. 1907 strank s 3435 osebami. — Star pohotnež. V Oseku so zaprli 64 letnega hlapca Karačoniča, ki je posilil neko Sletno deklico. — Za zaprešičke žrtve se je služila v Krapini maša zadušnica ter je bila cerkev natičena. Sredi cerkve je stal katafalk obložen z vencami in šopki v narodnih barvah. Od vseh strani prihajajo darovi za žrtve. Jurist Leitner v Zapršiču, ki je bil zaradi prvih izgrediv v Zapršiču obsojen na 3 mesece ječe, je zopet v preiskovalnem zaporu.

— **Izpred sodišča.** Kazenske obravnave pri tukajšnjem deželni sodišču: 1) Franc Golob, posestnika sin v Liskavi, je dne 11. rožnika zvečer pred hišo Marije Platar z oprtim nožem sunil posestnikovega sina Alojzja Žagarja nad levo oko in na desno stran vratu, to sicer vsled nekega prepira, ki se je vnel med domačimi fanti, obsojen je bil na 3 mesece težke ječe. 2) Anton Kranjc, klepar iz Postojne, je osleparil 7 strank v Begunjah, v Dobu, Dragi in Polici na ta način, da je obljubil, da jim napravi acetylen-razsvetljavo, za kar je prejel predujeme, osleparil je trgovca Antona Ditricha za 28 K pleha, češ, da ga je poslal Matevž Milavc, vzel je tudi za 36 K cinkastega pleha pri pokritju strehe hiše, v kateri se nahaja stroj za električno razsvetljavo Postojnske jame; tudi se je orožnikom izkazal s ponarejenim obrtnim listom postojnskega okr. glavarstva. Zaradi teh sleparij je bil Kranjc na 13 mesecev težke ječe obsojen. 3) Andrej Krvinca, čevljar na Karolinski zemlji, je bil zaradi hudodelstva oskrumbe obsojen na 18 mesecev težke ječe. 4) Janez Hribar, delavec v Mostah, je z nožem sunil ponoči na 16. rožnika Janeza Bakovskega v levo roko. Zadevno noč je obtoženec v družbi fantov pil v Novakovi gostilni v Mostah, domu grede so se sprli in stekli; Hribar je bil obsojen na 2 meseca ječe. 5) Žniderič Anton, delavec v Ljubljani, je zvečer v Kendovi gostilni se ustavljal plačilu; ko je šel gostilničar po stražnike, hotel je Žniderič pobegniti, kar je zabranil neki navzoči gost, obdolženec ga je v desno roko vgriznil. Ko ga je mestni stražnik odvel v zapor, je tudi tega vgriznil v levo stegno in ga zmerjal s psom; obsojen je bil na 2 meseca težke ječe. 6) Jurij Žvokel iz Podsmreke je ponoči od 7. na 8. mal. srpana v družbi dveh jetnikov pobegnil iz tukajšnje deželne sodne jetnišnice, v katero je bil zaradi tatvine na 18 mesecev težke ječe obsojen. Po begu iz ječe se je klatil po ljubljanski okolici in tudi po Ljubljani, kjer je kradel kar mu je pod prste prišlo. Škoda ukradenega blaga se je cenila nad 200 K; večino teh tatvin obdolženec priznava. Sodišče ga je iznova na 2 leti težke ječe obsodilo.

— **Požar pod Lipoglavem.** Včeraj ponoči je pod Lipoglavem v fari Sv. Lenarta (Sostro) nastal požar, ki je uničil pospeje, dva konja, pet krav, ene tele in štiri prašiče. Gasilci iz Bizovika so obvarovali bližnje sosedne nesreče in so ogenj pogasili.

* **Najnovejše novice.** Zopet požar v Budimpešti. Predvčerajšnjem je nastal požar na južnem kolodvoru. Štirje ognjegasi so težko ranjeni. — Dinamitna razstrelba. V kamnolomu v Vajkovcu pri Aradu je neki odpuščeval delavec podložil dinamit, ki se je razletel ter ubil šest delavcev, 15 pa jih težko ranil. — Smodnišnica se je razletela v Sena Quirico pri Rimu. Lastnik, njegova žena in eden delavec so ubiti. — Še ena eksplozija. Wiesnerjeva tovarna za šport v Berlinu se je razletela. Eden kurjač je ubit. — 400 vojakov zbolelo za legarjem. Na vežbišču v Hamburgu je zbolelo blizu 400 vojakov in častnikov za legarju podobno boleznijo. — Poslanec Klofač obdolžen veleizdaje. Ker je na nekem shodu posl. Klofač poročal o svojem potovanju po Balkanu ter ostro kritikal avstrijsko zunanjo politiko, se je začela proti njemu preiskava zaradi veleizdaje ter se je državni zbor naprosil, da ga izroči. — Razpuščena občina. Namestništvo je razpustilo češko občino Prehová zaradi nerednega uravnavanja. — Trije vojaki utočili. V Hainburgu se je preuknil pionirski čoln ter so utočili en četovalca, en petnik in en pionir. — Faborišče v tevtoburškem gozdu je našel profesor Knothe.

Na mestu je izkopal mnogo rimskih predmetov.

* **Grozna nesreča na železnici.** V Codroipo blizu Vidma je trčil vojaški vlak ob tovornega. Mrtvih je 10 vojakov, 4 častniki, strojevodja in kurjač. Nad 50 vojakov je ranjenih. Do večerja so pripeljali v Videm 26 težko ranjenih. Vojaštvo se je vozilo z velikih vaj domov. Pri manevrih sta bila tudi kralj in kraljica, ki sta se takoj odpeljala na kraj nesreče, obiskala ranjence ter jih tolažila.

* **Tolstoj in ameriški milijonarji.** Lani je obiskal Tolstega dr. Harper, rektor vseučilišča v Chicagu, in mu pripovedoval, koliko milijonov je daroval milijonar Carnegie vseučilišču. Tolstoj se je pogovarjal nato z ameriškim profesorjem, ki je bil eden izmed njegovih častilcev, o veri in socializmu. Ko je pa Harper odšel, izrazil se je Tolstoj proti uredniku „Newyorškega Sveta“, kateri je bil nekaj nedelj v gosteh pri njem: „Ta dr. Harper misli, da so za vseučilišča v Chicagu največje važnosti Carnegievi milijoni. Žalostno vseučilišče, ki je odvisno od trustovih milijonarjev.“ — Ko je Harper o tem zvedel, je takoj ukazal, naj se Tolstojeva slika, ki je visela v avli vseučilišča, obrne tako, da bo gledala proti peči.

* **Kako živi srbski kralj Peter?** Kralj srbski ustane vsak dan že ob polu 5 uri in zajutkuje, a ob 6 uri se pelje na izprehod pri vsakem vremenu. Vožnja traja pol drugo uro. Prišedši domov, čita kralj časopise; naročen je na vse srbske časopise. Ob 9 uri pride Vujić, načelnik belgrajski, da naznani, kaj se je dogodilo v zadnjih 24 urah. Potem sprejme kralj svojega prvega adjutanta Popovića, za njim pa svojega rojaka Nenađovića, s katerim govori o obiteljskih in političnih poslih. Ob 11 uri pridejo ministri. Opoldne je obed; kralj ljubi enostavna srbska jedila. Po obedu gre kralj za nekaj časa v salon, kjer kadi in se pogovarja s svojim prijateljem markizom de Rose. Nato pregleda ino zemске časopise. Ob 3 uri pride tajnik Balnjagdić, ki prinese kralju razne prošnje, ilustrirane časopise, karikature itd. Ob 4 uri izpije čašo mleka in se napoti nato v spremstvu adjutanta v tvornice, bolnice, šole in ječe. Večerja pa kralj ob 7 uri. Potem se pogovarja ali proučava državne akte do polu 9 ure. V spalnici prečita še poglavje kakenga romana in s tem je končan njegov dnevni program.

* **Senzacionalen samomor.** Zelo bogat, 60letni graščak blizu Stol. Belegrada, Filip Weiss, je prišel lani k svojim sorodnikom v Budimpešto. Weiss je bil še samec ter se je hudo zaljubil v mlado, a zelo lepo uradnikovo hčer Olgo Bleier ter jo zasnubil. Najprej pa je dal v naglici postaviti na svojem posestvu krasno vilo kot bodoči dom svojih izvoljenki. Pred tremi tedni je bila poroka v Budimpešti, na kar sta se odpeljala poročena v razkošno vilo. Pretečeno nedeljo pa se je Weiss zaklenil v svojo sobo ter ustrelil.

* **V koliko časa se pride okoli zemlje?** Nek žurnalista iz New-Yorka se je odpravil 26 rožnika t. l. na potovanje okoli sveta. Sklenil je potovati čim najhitreje, da bi se iz lastne skušnje prepričal, v katerem času je mogoče priti okoli zemlje. Te dni se je mož povrnil s potovanja. Dasi se je posluževal samo navadnih vlakov in parnikov, je vendar rabil okoli zemlje samo 54 dni, 9 ur in 42 minut in je s tem dosegel svetovni rekord. S tem pa je pobil celo pisatelja Julija Vernea, ki je v neki fantastični povesti slikal potovanje okoli sveta v 80 dneh, kar je bilo v njegovih časih — in od tega še ni dolgo — naravnost neverjetno.

* **Analfabeti v Italiji.** Izmed 193 183 leta 1881 rojenih in v vojak potrajnih novincev je 62.998 takih, ki ne znajo ne čitati in ne pisati. Izmed 100 potrjenih je torej 38 analfabetov. Če pa pomislimo, da v Italiji ne pridete niti dve tretjini na nabor, ker jo prej popihajo iz dežele s trebuchom za kruhom in da ti slednji niti pojma nimajo o kakem učilišču, lahko sklepamo, kako bogata je blažena Italija na takih „učenjakih“. Najbolj bogate na analfabetih so južne pokrajine. Prvo mesto zavzema otok Sardinija, kjer je 55 60 odstotkov analfabetov. Za to pride Kalabrija s 51 %, Apulija, Sicilija in manjši otoki s po 50 %, Bazilikata s 49 %. Najmanj analfabetov ima še Piemont, namreč samo 11-34 %, potem sledijo: Lombardija s 15 %, Ligurija s 16 %, Benečija 23 % in Emilja 30 %. Iz te statistike lahko vsakdo razvidi, kako pridno skrbje za izobrazbo v polen-tarski deželi.

* **Svojemu možu odpovedala stanovanje.** Na Dunaju se

je izvršila te dni čudna sodna obravnava. Mož, ki je bil sodniško ločen od svoje žene, je isto prosil, naj ga vzame v stanovanje proti plačilu kakor navadnega sobana. Žena se je udala. Ker pa mož ni redno plačeval najemnine, mu je stanovanje sodniško odpovedala. Mož se je skliceval, da vlada med njima zopet zakonsko razmerje, ker sta dobila med tem časom tudi otroka. Toda sodišče je izreklo, da mora stanovanje zapustiti v 14 dneh, sicer ga zarubi.

* **Senzacionalen proces** se vrši sedaj v Rimu. Gre se za poskušen umor, da stvar je zanimiva, ker leti glavni sum zaradi tega poskušene umora na senatorja italijanskega kraljestva Clementinija. Ta se je pred mnogimi leti seznanil z neko Antonijo Smerdu rojeno v južni Avstriji in „ki ima neke sorodnike v Trstu“ — ki je torej brez dvoma Slovenka. Smerdu je bila tedaj stara 18 let. Senator Clementini, ki je bil še takrat v Benetkah, je Antonijo Smerdu zvalil, da je začela z njim ljubavno razmerje. Ko se je pokazalo, da to razmerje ne ostane brez posledice, je zapeljano dekle zahtevalo naj izpolni Clementini svojo obljubo in naj se z njo poroči. Clementini pa tega ni hotel storiti, posebno ker so mu njegovi sorodniki, med njimi zlasti uradnik poštnega ministrstva Zanardini to odgovarjali. Stvar se je vlekla mnogo let. Clementini se je preselil v Rim in vzel Antonijo Smerdu sabo. V Rimu je bila Smerdu 21. decembra napadena. Neki 17 letni dečko jo je hotel umoriti, a Smerdu se ga je ubranila, dasi je bila ranjena. Izkazalo se je, da je fantja za umor najel Clementinjev sorodnik Zanardini.

* **Slikar May in Američanka.** O nedavno umrlem angleškem slikarju Mayu se pripoveduje sledeče: „Nekega dne je obedoval May v hotelu „Savoyen“ ter se je med jedjo kratkočasil z risanjem karikaturnar na jedilni list. Pri sosednji mizi je sedela neka zelo bogata Američanka, ki bi bila rada imela kako risarjjo od tega slovečega moža. Kakor je že naveda takih bogatašev, ki menijo, da dobe za denar takoj, kar si požele, je poslala natakarkja s papirnatim stotakom k slikarju naj ji prepušči risarjjo. Slikar je bil presečen, pogledal je ostro damo ter narisal njeno karikaturu na belo stran bankovca ter ji po natakarkju isto vrnil.

* **Izgnan pes.** „Arbeiter Ztg.“ poroča, da je prišel na Dunaj tisti pes, o katerem smo mi svoječasno poročali, da ga je kraljeva vlada Hrvaške in Slavonije izgnala iz ro-jedne kraljevine. Dotični varaždinski trgovec je namreč slusal ukaz visoke vlade ter odposlal izgnanega pesa svojemu prijatelju na Dunaj. Izgnani pes se baje zelo dobro počuti v Avstriji ter si ne želi nazaj pod vladno grofa Pejacevicha.

* **Nemški profesorji.** O nemških profesorjih je prinesla „Frankfurter Zeitung“ sledečo dogodbo: „Profesor v Göttingenu, dr. Schwarz, je bil tip pravega profesorja z očali in dolgimi belimi lasmi. Ko je pisal učeno razpravo „o strahu“, se je hotel sam prepričati, kako učinkuje strah na človeka. Stekel se je, namazal po celem životu s sajami, vzel v roke poleno ter se skril pod mizo v svoji obedovalnici. Ko je prišla služkinja, da pregrne mizo za kosilo, skodil je profesor izpod mize ter zavpil: „Denar ali življenje! Brambarbarum copiarum miser cordia ergo!“ Ti bom dala denarja, malopridnež ti!“ je zavrnila služkinja ter pripeljala iznenadenemu profesorju poštono zašušnico. Profesor se je prestrašil, kakor je potreboval za svojo teorijo ter zbežal. „Lastna izkušnja je najboljša“, se je tolažil profesor.

* **4000 otrok v ruskih ječah.** Iz poročil nekaterih ruskih dobrodelnih zavodov, ki podpirajo odpuščene jetnike, je razvidno, da se nahaja do 4000 nedolžnih otrok po ruskih jetnišnicah, ki se niso pregrešili proti zakonu, a morajo vkljub temu zdihovali v temnih prostorih med drugimi jetniki. To so otroci zaprtih starišev, katerih nihče ne vzame pod streho in morajo zato deliti usodo svojih roditeljev. Ves trud za izboljšanje teh žalostnih razmer je bil dosežen brezuspešno. Rusija ima 27 zavetišč za otroke jetnikov, katere so ustanovili zasebni komiteji. Pa vsa ta zavetišča ne morejo znagovarati velikih stroškov, ki jih povzroča oskrba teh otrok, tako da vedno narašča število nedolžnih bitij po ruskih ječah. Glavna jetniška uprava je sedaj izjavila, da se bodo dali taki otroci tudi brez dovoljenja zaprtih starišev v oskrbo prisilnim delavnicam in zanesljivim rodbinam, tako da se bodo v prihodnje morda vendar posrečilo, odtegniti otroke pogubnemu vplivu bivanja po ječah.

* **Trpinčenje živali.** V Belgiji, kjer se od vseh držav spiše naj-

več žganja, je mučenje živali narodna zabava. Tako so v občini Welkenraet privedli raco na desko, jo spustili v Ribnik in jo vlačili sem in tja po vodi. Na ubogo žival so potem strelci tako dolgo streljali, dokler ni poginila; „ta „plemenita“ zabava je trajala cele štiri ure. Borba med petlini je sicer uradno prepovedana, a to ne zadržuje Belgijcev, da ne bi tudi na ta način mučili živali. Predsednika društva za varstvo živali, dr. Ruhl, ki je prišel nekoč v gostilnico v Ialhyeu, vrgli so gledalci borbe vun in ga povrh še tožili zaradi razžaljenja časti. V Nemčiji, na Francoskem in v Ameriki se mučenje živali kar najstrožje kaznuje. Na Špan-skem seveda, kjer boji z biki še vedno cveto, in v Italiji, kjer se vsako leto na tisoče in tisoče ptic-pek polovi in postreli, nimajo takih zakonov za brambo živali.

* **Gospod „baron“ — tat.** Béla Purceline, „baron“ in bivši častnik c. kr. avstrijske vojske, moral se je pred sodnikom Barlowom v Yorkville, policijskim sodiščem v New Yorku zagovarjati radi tatvine. Gospoda barona so detektivi aretirali, ker je hišnemu posestniku Fran Bergmannu — kjer je stanoval — ukradel gosli, revolver, dragocenosti in obleke v skupni vrednosti 75 dolarjev. Avstrijskega plemenitasa je stavil sodnik pod 500 dolarjev jamščine, katere svote naravno ni imel, radi česar so ga poslali do prihodnje obravnave v ječo. Gospod baron von und zu Purceline blagovolili so pred osmimi meseci ostaviti vitežkocigansko Madjarijo, da pokažejo tudi ameriškim plebejem vrline in finost avstro-madžarskega plemstva. Baron je služil pri nekem polku blizu Budapešte kjer se je zaljubil v neko takozvano „dvorno“ damo, ki pa je bila že poročena z nekim višjim častnikom. Vendar je pa to ni oviralo tudi barona ljubiti, kajti dolžnost dvornih dam je vsestransko ljubiti in „oskolkni“, kakor to zahteva dvorna etiketa. To je pa njenega moža tako ujezilo, da je po plemenitaski navadi pozval barona na dvoboj, da z njegovo krvjo opere svojo častniško čast. Rodbina barona pa v to ni privolila in ga je pregovorila, da ostavi deželo Arpadovih sinov, kar je on tudi storil. Ker se je pa „gospodu baronu“ zelo mudilo, in je hotel kolikor mogoče hitro prekorajiti črno-žolte meje, ni zamogel napraviti dovolj „pufa“. Ko je prišel v plebejsko republiko — bil je prisiljen med plebejci iskati dela, katerega je tudi našel pri Bergmannu, kjer je pomival krožnike, snalil sobe in čistil stranišča, katero delo je, po Bergmannovem zatrdilu, za plemiče, ki so ljubili dvorne dame, najumestnejše. V tej službi je pa baronu primanjkovalo denarja, radi česar je na „plemenit“ način ukradel imenovane stvari in jih za 20 dolarjev zastavil. Ko so ga aretirali, našli so pri njem zastavne listke, in sedaj mora gospod „dvorni baron“ v ječi peti: „Csökölly meg — angyalom“.

* **Iz malomestnih občinskih sej.** V nekem ameriškem mestecu, kjer imajo Irci večino, sklenil je občinski zastop enoglasno: 1. Zgraditi je novo jetnišnico, 2. sklene se, da se nova jetnišnica zgradi iz materiala stare jetnišnice; 3. dokler ne bo nova jetnišnica dogotovljena, rabiti se mora stara. — V mestnem zastopu v Dublinu so razpravljali, kako bi odstranili iz vseučilišnega dvorišča velik kup prsti in ometa. Neki profesor je nasvetoval, naj se skupje globoka jama ter se v njo zasuje ta šara. Dugi obornik je premišljeno pripomnil: „Kaj pa na pravimo z gradivom, ki ga nakopljemo iz jame?“ Profesor pa ni bil v zadregi ter je brž nasvetoval: „Skopati je treba drugo jamo ter vsuti v njo dobljeno prst.“ Na to ni upal nihče več ugovarjati.

* **Namesto pump — popje.** Na bojišče v Somalijo so prišli nedavno trije duhovniki treh veroizpovedanj na Angleškem. Prijavili so se vojnemu poveljniku, češ, da jih je poslala vlada. Poveljnik ni znal kaj početi z dušnimi pastirji, ker so njegovi vojaki večinoma Indijci, ki se za vse tri angleške vere dosti ne zmenijo. Premišljeval je, kaj je pač napotilo vlado, da se tako briga za dušni blagor, končno se je spomnil, da je med drugimi potrebščinami naročil iz domovine tri pumpe sistem Parsons, ali kratko tri Parson. Take pumpe bi bile v onih pokrajinah zelo potrebne, ker ni vode na površju. Ker pa se reče angleški parson duhovnik, mislili so v ministstvu, da so vojaške duše v nevarnosti ter poslali tri pope.

* **Angleška reklama.** Angleži so mojstri v reklamah ne samo v trgovini, temuč tudi na literarnem polju. Londonski tednik „Tit Bits“ prinaša že nekaj časa pretresljiv roman, v katerem se umori, ropi, ljubizen, beg in drugi taki potrebni dodatki kar podijo. Uredništvo naznaja svojim naročnikom, naj iščejo tistih 500 funtov sterlingov, ki jih je junak romana pripopal, češ, da je

svoto uredništvo res zakopalo „nekje“ v obsegu 60 km pred Londonom. Kdor najde zaklad po opisih v romanu, postane tudi njegov lastnik. Lahko si je misliti, s koliko napetostjo čitajo naročniki na eni strani poročila, kako so posamezniki skušali najti zaklad, na drugi strani pa tudi nadaljevanje romana, da dobe nadaljnje podatke. Sedaj se je nekemu Cooperu posrečilo nekje v obsegu 60 km v londonski okolici najti točko, kakor je v romanu popisana. Tam je mejnik, v bližini češnja záznamovana s petimi žebli v podobi križa ter brzjavni drog. Senca droga in črešnje se ob gotovem dnevnem času križate 37 m od tega križišča in 40 m severno od mejnika je baje pokopan zaklad. Cooper pa vendar ni izkopal niti vinarja. Sedaj bo morda uredništvo nadaljevanje romana tako zasukalo, da bo kdo zakopani zaklad — ukradel.

* **Ginjiva dogodba slepega lajnarja.** Nekemu londonskemu slepcu se je lajna pokvarila, ko je ravno igral pred nekim predmestnim hotelom. Z vrisočimi glasovi je lajna naznanjala, da v njenem drobni ni vse v redu. Gostilničar je takoj priletel vun, da bi videl, kaj se je zgodilo. Med tem se je zbrala velika množica okoli ubogega slepca in dva moža izmed gledalcev sta bila takoj pripravljena, pregledati in popraviti stroj, a sta izjavila, da se stroj ne da več popraviti, ker se je zlomil vijak. Gledalci, posebno ženske, med katerimi se je razširila govorica, da je slepec oče štirinajstih otrok, katere mora preživljati s svojo lajno, so s solzami v očeh pomilovale nesrečnika. Neki krepak mož, ki je z enim očesom škilil, je predlagal, naj bi se zbral za reveža in je v ginljivem govoru predočeval bedo nesrečnega lajnarja. Ker je pa videl, da so se začeli ljudje naglo umikati v stranske ulice in v gostilno, šel je navstraheno za njimi in nabral lepo svotico, kateri je dodal tudi hotelier svoj šiling, ker se je stroj pred njegovo gostilno polomil. Berač je s sedemnajstkratnim „Bog povrni“ prejel denar in odšel. Kmalu na to pa pride mimo neki gospod in vpraša enega izmed gledalcev, ki so globoko ginjeni še sedaj stali na onem mestu, se li tu pobiralo za slepega berača. Ko se mu je vprašanje potrdilo, povedal je začudenim, da se je beraču isti dan že štirikrat polomila lajna in da je oni škiljasti mož že štirikrat zanj pobiral. Berač ob ugodni priliki namreč kar sname vijak iz lajne, ga vtakne v žep in — lajna je polomljena.

* **Premeten avtomobilist.** Milijonar James Bill peljal se je te dni z grozno hitrostjo, kakor je le v Ameriki navada, s svojim avtomobilom in naletel na debelega prešiča, ki je opazoval čuden nestvor z zadovoljnim kruljenjem, a se ni mogel pravočasno umakniti, tako da je zašel med kolesa in med njimi pustil svoje mlado življenje. Milijonar je imel vendar toliko močnatosti, da je ustavil avtomobil in si ogledal škodo, ki jo je povzročil. V tem trenutku pa je prisopihal tudi lastnik razmesarjenega prešiča in začel strašno vpiti nad avtomobilistom; pomiril se je nekoliko šele tedaj, ko je opazil, da milijonar odpira svojo denarnico. Kaj bi storil v tem slučaju evropski milijonar? Vzel bi iz listnice par bankovcev, jih vrgel kmetu in bi se odpeljal dalje. James Bill pa se je pokazal pravega Amerikanca, ki je vedno praktičen, čeprav je milijonar, in je vprašal kmeta, koliko je prešič vreden. Kmet je zahteval seveda grozno pretirano ceno, a milijonar se ni dal prevariti, ker se je na trgovino s prešiči razumel. Začela sta se glasno pogajati, kakor na prejšnjem sejmu in slednjič sta se zedinila. Kmet je bil s kupčijo zelo zadovoljen, kajti milijonar mu je vendar prešiča dobro plačal in poleg tega se je spomnil tudi na meso, ki mu bo ostalo zastoj. A glej ga spaka! Milijonar zgrabi mrtvega prešiča pri glavi, strojevodja pri repu in kakor bi trenil, bil je ubogi prešiček na avtomobilu, ki je naglo oddrdal. Kmet je kakor okamenel gledal za vozom, potem pa zamrmal: „Ta gospod je vendar še večji goljuf, kakor jaz!“

* **Hišina o Tolstemu.** O grofu Tolstemu, njegovem življenju in nazorih se je že toliko pisalo, da se ne da več dosti povedati o tem velikani med pisatelji. Angležu Elbertu Hubbardu, ki je Tolstoj obiskal na njegovem domu, se je pa posrečilo tudi izvedeti, kake nazore ima o Tolstemu hišina grofičina. To je tem bolj zanimivo, ker je znano, da sluge, posebno pa hišine, svojih gospodarjev nikdar ne hvalijo, če prav to še tako zaslužijo. Tolstoj je po mnenju hišine surov, kmetski, nevljuden, neotesan in zelo zopern človek, kakoršnih se vsak dan dosti vidi po ruskih kolodvorih na deželi. Hišini se zdi zelo smešno, da Tolstoj niti ne pokuši jediti, ki so pripravljene za goste. V njegovi kmetski obleki vidi le prenapetost, kajti po njenem mnenju bi si lahko kupil boljše

obleko. In ker se tako malomarno oblači, grofica seveda ne more skupno z njim potovati, ker se Tolstoj vozi vedno le v 3. razredu. Uboga grofica si mora vzeti drugo spremstvo, če gre na kako veselico, in kadar pride Tolstoj v Petersburg, ga morajo sinovi venomer opravičevati radi njegove zunanosti in govorjenja. Pri posrednih sedih grofica v vsi bližini na gornjem koncu mize, za njo pa stoji sluga in pazi na vsak njen migljaj. Dalje ob mizi sede ostali gostje vsi okusno oblečeni. Na dolnjem koncu mize pa sedi Tolstoj v kmetski obleki, prepasan z usnjatim pasom. Pri kosilu pride poleg vina in kave devet jedi na vrsto, katerih se pa Tolstoj in njegove hčerke, ki so tudi zelo priprosto vzgojene, nikdar ne dotaknejo, ampak jedo samo ržen kruh in ovseno kašo; vina in kave pa sploh nikdar ne pokusijo. — Take nazore ima hišina o Tolstem.

*** Zverina.** Neki dopisnik „Frkf. Ztg.“ piše: Te dni sem obiskal zoologični vrt v X. Velika množica radovednega občinstva je stala pred levjo kletko in občudovala kralja vseh živali. Ta pa je ležal stegnen v svoji tesni kletki in motril s prezirljivim pogledom polnim globoke filozofije, stvarice v človeški podobi. Na enkrat se zasliši otroški glas: „Mama, pogledaj miško.“ Vsi gledalci so pogledali na ono mesto, kamor je otrok kazal s prstom. Mala miška se je prav zaupno bližala levovim prvim nogam in po kratkem obotavljanju splezala na mogočno šapo ter promenirala po tej nenavadni brvi. Lev se je nekoliko stresel in z radovednim pogledom opazoval neznanca, predrznega živalico, ki je med tem že skočila na drugo nogo. Nato pa je uprl svoj zaničljiv pogled zopet v gledalce, ki so nestrpno in tiho pričakovali izida te mišje promenade. Miška pa je kmalu zapustila svoje vzvišeno stališče na levji nogi in se spravila nad veliko kost, ki je ostala levo od kosila. Obed ji je menda izvrstno teknil, kajti z veliko zadovoljnostjo se je postavila na zadnji nogi na robu kletke in — padla med gledalce. Ti so pa malo, nedolžno živalico, katere je mogočni lev velikodušno prizanesel, takoj usmrtil s palicami in kamenjem. Lev je, videč to neusmiljenost, še enkrat kolikor mogoče prezirljivo uprl svoje oči v gledalce, potem pa zamolklo zatulil in se z zaničevanjem obrnil na drugo stran. Jaz pa potem nisem vedel, kje naj iščem zverino, v kletki ali pred kletko.

*** Najbogatejši mož v Mehiki.** Nedavno je umrl mehiški milijonar Pedro Alvarado, ki je pred štirimi leti postal iz ubožca milijonar. Pred štirimi leti je bil Alvarado še navaden rudar z dnevnim plačilo 1½ K. Toda imel je srečo, da je našel obsežne srebrne žile ter tako postal čez noč najbogatejši mož na svetu. Alvarado pa ni imel pravega pojma o vrednosti denarja ter ga sipal s polnimi rokami. Na svojih sprehodih se je dal spremljati po smiljen oborožencih, ker ni nikoli imel pri sebi manj kot eden milijon denarja, ki si ga je prizadeval za vsako vrstno stvar izdajati. Najrajši je odkupoval krošnjarjem cele zaloge ter je enkrat dal nekemu krošnjarju 150 000 K za ponarejene dragulje, ki jih je potem razdelil. Daroval je tudi velike svote za dobrodelne namene, zidal je bolnišnice, cerkve, šole itd. Znano je še, kako se je ponudil svoječasnemu mehiškemu vladarju, da prevzame vse državne dolge, toda finančni minister ni hotel ponudbe sprejeti. Vključ vsehstranski zapravljivosti znaša milijonarjeva zapuščina 300 milijonov kron razun bogatega srebrnega rudnika. Edini dedič je njegova vdova.

*** Urednik kot nagrada.** Neki londonski tehnik, ki ima zelo dosti predplačnikov, prišel je na originalno misel, da ponudi svojim čitateljem kot premijo zakon z enim izmed svojih mladih in lepih urednikov. Dotični urednik je star šele 24 let, a je kmalu, posebno pri krasnem spolu tako zaslovel, da se je javilo nad 3000 lepih gospic in poslalo svoje fotografije. Seveda mu je sedaj bilo težko izbirati, zato je naznanil, naj se zbere vseh 3000 tekmovalk, izmed katerih si bo potem osebno izbral svojo bodočo boljšo polovico.

Književnost.

— **Pavel Mihalek:** »Iz ni žin življenja«. To je naslov zbirki novel, ki je izšla v založbi »Naših zapiskov«. Cena 1 K.

— **P. Krstinič:** Trilogija »Peter Svabič«. Drugo izdanje. O tej trilogiji, v kateri igra znameniti hrvaški ban Peter Svabič glavno vlogo, se je hrvaška kritika izrekla jako laiskavo, že ko je izšlo prvo izdanje. Sedaj je izšlo drugo izdanje (v Senju — cena 3 krone) kar najbolje kaže, kako se je to zanosno, v narodnem duhu spisano delo priljubilo prijateljem hrvaške književnosti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 29. avgusta. Cesar se vrne danes iz Budimpešte. Ogrska kriza se še ni mogla rešiti. V Pešto pride cesar najbrž dne 4. septembra.

Dunaj 29. avgusta. Takozvana nemška ljudska stranka je sedaj temeljito razkrinkana. Ko je ogrski opozicijski poslanec Polonyi razkril, da se je Košutova stranka dogovarjala z nemško ljudsko stranko zastran samostojnosti ogrske armade, so nemški nacionalci to tajili in podpredsednik poslanske zbornice Kaiser je to tudi danes še tajil. Sedaj pa je nastopil ogrski poslanec Nikolaj Barta in je razkril, da so se Košutovci res dogovarjali z nemškimi nacionalci in da so bili slednji pripravljeni začeti akcijo za personalno unijo in za samostojnost ogrske armade.

Dunaj 29. avgusta. Velesile se dogovarjajo, kako bi preprečile nove atentate na turških železnica. Turčija je pripravljena, dati na razpolaganje vojaštva, ki bi spremljalo vsak vlak. Avstrijska diplomacija, ki bi na vsak način rada spravila kaj avstrijskega vojaštva na Turško, se protivi temu predlogu, češ, če bi turški vojniki spremljali vlake, bi ustaši šele prav začeli vlake naskakovati. Avstrija dela na to, da bi se njej izročilo varstvo vlakov.

Budimpešta 29. avgusta. V občini Pajen je nastal na neki žagi ogenj; 3 delavci in 8 otrok je zgorelo.

Videm (Udine) 29. avgusta. Katastrofa, ki se je včeraj zgodila blizu Kodroipa, je povzročila splošno žalost. Kriva sta nesreče postajenačelnik v Pasianu, Valenti in glavni prevodnik Bisoffi, prvi ker ni signaliziral odhoda vlaka, drugi ker videvši nevarnost, ni dal znamenja, naj se vlak ustavi. Oba sta bila aretirana Kralj in kraljica sta se z avtomobilom pripeljala sem in obiskala vse ranjence Pogreb žrtev bo danes ob 6 zvečer.

Solun 29. avgusta. Vse prebivalstvo želi evropske intervencije, da se že napravi mir v Macedoniji. Tudi Turki sami to želijo. Glavni zapovednik armade v Macedoniji Ruždi-paša je odločitev in poslan v preganstvo.

Solun 29. avgusta. Ustaši so naskočili vas Medveska v monastirskem vilajetu in so pogнали turško vojaštvo v beg. Ko so Turki dobili pomoč so šli nad ustaše in jih po več ur trajajočem boju razpodeli.

Carigrad 29. avgusta. Rusko poslanstvo je prepričano, da Turčija ne da zahtevanega zadoščenja za umor konzula Rostkovskega. Turčija misli, da zadostuje že njena obljuba. Rusija pa se s tem ne zadovolji in če ne dobi zadoščenja, izposlovala si bo privolenje vseh velesil, da nastopi s silo, kot pooblaščenka cele Evrope. Turčija je v toliko večji stiski, ker so državne blagajne popolnoma prazne, ker je tudi v armadi, ki ne dobi ne svojih plač in tudi ne več hrane, zavladala velika nezadovoljnost.

Carigrad 29. avgusta. Vlada je razpisala 1500 turških lir nagrade na glavo Borisa Sarafova, ki pa je izginil iz Macedonije. Sodi se, da so ustaši izbrali za glavno torišče svojega delovanja ozemlje med Carigradom in Drenopoljem, da onemogočijo zvezo z glavnim mestom.

Carigrad 29. avg. Preiskava zastran atentata na konvencionalni vlak pri Kuleli-Burgasu ni imela uspeha. Sicer je bil neki Bolgar aretiran, a kaže se, da ni kriv.

Carigrad 29. avgusta. Ameriški konzul v Bejrutu ni umorjen. Zgodil se je le poskus ga umoriti.

Ganova 29. avgusta. Davi sta prišli sem ameriški vojnoladji „San Francisco“ in „Brooklyn“. Naložili sta oglja in z vojno ladjo „Machias“ odpluli v Bejrut. Almiral C. Iton je tu dobil brzojavno potrdilo, da je bil ameriški vikan-konzul v Bejrutu res umorjen in da so Turki v Charputu razstrelili šolo ameriških misijonarjev.

London 29. avgusta. Ameriški prezident Roosevelt pripravlja ultimatum na Turčijo, v katerem zahteva zboljšanja razmer vseh v Turčiji živečih kristijanov.

Berolin 29. avgusta. Takajšnja „Post“ javlja, da pride ruski car meseca septembra v Bukarešt.

Poslano.*

Glede poslanega z dne 8. julija bilo bi še pripomniti, da se je dotični gospod pred dvema leti ob priliki okr. učiteljske konference v svojem onemoglem srdu in ošabnosti, ker učiteljstvo ni njega, pač pa njemu podrejenega učitelja volilo v okrajni šolski svet, prezirljivo izrazil: »Ich pfeife auf die L-herrschaft«. Zakaj da mu učiteljstvo nikar ni zaprlo, krivo je njegovo ošabno, domišljavo obnašanje napram kolegom.

Eden v imenu mnogih.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Izjava.*

Jaz podpisani Janez Brence, župnik v Preski, **izjavljam**, da nisem prav v nikaki zvezi z dotičnimi ljudmi, ki so v zadnjem času o spoštovani rodbini g. Franca Jarca raznesli po Medvodah, po Preski in okolici neke skrajno žaljive govorice in nečuvne izmišljotine. **Obžalujem**, da se je o tej obče spoštovani rodbini sploh moglo govoriti kaj tako grdo obrekujočega, obžalujem pa tudi, da se je mojo osebo imenovalo za raznašalca teh grdi obrekovanj, katerim manjka vsaka podlaga in katera so si izmislili in raznesli neki hudobni jeziki.

Iz vsega srca obžalujem in prosim tako g. Marijo Jarc, kakor gđeno. Josipino Jamnik in g. Franceta Jarc za milostno odpustanje, če sem mogoče vendarle tudi jaz kedaj govoril o njih omenjena obrekovanja.

Zatrjujem pa velečislano rodbino Jarčev, da bodem **odslej** z največjo strogostjo zasledoval te govorice in da hočem vsakogar, ki bi se upal še kedaj in kaj slinčnega ziniti o teh stvarih, nemudoma naznaniti g. Jarcu in se zavežem, da bodem prihodnje nedelje v župni cerkvi v Preski po svoji pridigi glasno in razločno razleco prečital to svojo izjavo.

V Ljubljani, dne 26. avg. 1903.

Janez Brence.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.*

V „Slovenčev“ šte. 193 z dne 22. avgusta 1903 priobčena je bila med dnevnimi novicami pod zaglavjem „Znati je treba“ sledeča vest:

„Z dežele: Agente uporabljajo večkrat tudi nepoštena sredstva. Tako priobčujejo tudi, kdaj „njihovi“ parniki z izseljenci prihajajo čez morje v Novi Jork. Nedavno je v naš kraj prišlo pismo: Dobili smo telegram, da je parnik srečno dospel v 6½ dneva v Ameriko. — Čez nekaj tednov pa dobimo pismo iz Amerike, da so potniki z istim parnikom potovali 13 dni. Čemu se ljudem poroča neresnica?“

Jaz podpisaneec kot **oblastveno potrjeni zastopnik „Red Star Line“** (črte rdeče zvezde) izjavljam, da se ta vest ne tiče moje črte, ki taci **nepoštenih sredstev** sploh ne uporablja in jih nikdar nprorabljal ni in jih tudi ne bo!

Da ne bi radi takega vse obsejo vrednega postopanja trpel tudi ugled **poštenih prekomorskih družb** prosim, da bi se vsi taki slučajni obelodanjalci v javnih časnikih s **polnim imenom prizadetih družb in njihovih zastopnikov**, da se obvaruje naše v Ameriko potujoče rojake škode, zamude in drugih sitnosti.

Na dan torej z imeni!

V Ljubljani dne 29. avg. 1903.

(2231) **Karol Rebek**

Oblastveno potrjeni zastopnik „Red Star Line“ — črte „Rudeče zvezde“.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za Prešernov spomenik. Dijaški odbor v Krškem 100 K kot čisti prebitek veselice. — Živel!

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati boljši utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Mollovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno uporablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 1-90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 2 (10—12)

4 vina s „Tempel-vrelcem“!

Slasten, razen okus! Vzbuja zmerno delovanje srca in viša slast. Zahtevajte povsod rogaški „Tempel-vrelec“.

Opozorjamo štatalce, da pri kupovanju moka iz Tomaževih žlindre ne more biti merodajna navidezna nižja cena za metr. stot, ampak je odločilno za vrednost in ceno poleg izrecnega jamčenja za čisto moko iz Tomaževih žlindre le to, koliko odstotkov fosforove kisline ima v sebi. Vredna, zajamčeno čista moka iz Tomaževih žlindre „znamka zvezda“, ki se rabi splošno pri jenskih setvah radi trajnega učinka, se lahko dobi brez odloga v poljubnih množinah.

— Zahtevajte —

bogato ilustr. cenik pariškega blaga iz gumija, ki obsega čudovite novosti gratis in franko.

Zavod za izdelovanje blaga iz gumija
25 H. Schwarzmantel (734)
Dunaj I., Rothenthurmstrasse 16.

„Le Délice“

cigaretni papir, cigaretno stročnice.
Dobiva se povsod. (705-25)
Glavna zaloga: Dunaj, L. Predigergasse 5.

Prepisne knjige

2088 (Durchschreibbücher) 3
za pisma, račune, spomenice, dopisnice, naročilne liste itd. se naroči najbolje pri specialistu

Josipu Stern, Dunaj IV., Margarethenstrasse 44.
Razne vrste v zaloz. Izdeluje se tudi posebej.

No-ost: pisava z oriz-črnilom, indigo-kopira neizbrisli val!

Proč s knji-gami za kopiranje! Proč s knji-gami za kopiranje!

Senzacija zabujajoča novost! Zelo dragocena iznajdba!

Ce se znesek naprej pošlje v pisemskih znamkah: 1 zbirka: Poskusni zvezki za potovanje K 2 — za notranje vodstvo trgovine K 2-80 franko.

VSE DAME

bo zanimalo zvedeti, da je naša **zbirka uzorcev za jesensko in zimsko sezono** že sestavljena. 2089-3

Obsega najnovejše volnene in svilene blago, baršune, barhante, fianele itd.

Ravnokar so izšli tudi naši **krasno ilustrirani modni listi**.

Na zahtevo se pošljejo **zastonj in poštino prosto**.

Grand Magasin „Au prix fixe“
Kammer & Schlesinger
Dunaj I., Graben Nr. 15.

Novo kovani

dvajsetkronski zlati
se ne svetijo tako **kakor luč ideal-žarnic**.

Ilustrovane cenike pošilja zastonj in poštino prosto.

podjetje za izdelovanje ideal-žarnic

HUGO POLLAK, Dunaj VI., Wallgasse 34.

Proti zobobolu in gnilobi zob

izbornu deluje dobro znana **antiseptična**

Melusine ustna

in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

— Edina zaloga. —

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil., medicinalnih vin, specialitet, najfinejših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožetovega jubil. mostu. (205-32)

Castite naročnike „Slovenskega Naroda“, katerim poteče koncem tega meseca bodisi mesečna ali četrletna naročnina, prosimo vljudno, da nadaljno naročitev kar najprej ponovno, da jim pošiljanje lista ne prestane.

„Slovenski Narod“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 h v sledečih trafikah:

Ljubljana:

L. Blaznik, Stari trg št. 12.
M. Blaž, Dunajska cesta št. 14.
H. Dolenc, južni kolodvor.
M. Favi, Spodnja Šiška pri kolodvoru.
H. Fuchs, Marije Terezije cesta, nasproti Kolizeja.
A. Kališ, Jurčičev trg št. 3.
A. Kanc, sv. Petra cesta št. 14.
A. Koch, Cesarja Jožefa trg (Mahr-ova hiša).
I. Kos, Kolodvorske ulice št. 26.
A. Kustrin, Breg št. 6.
J. Kušar, sv. Petra cesta št. 52.
M. Sever, Gosposke ulice št. 12.
J. Sušnik, Rimska cesta št. 18.
A. Svatek, Mestni trg št. 25.
F. Šešark, Selenburgove ulice št. 1.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 29. avgusta 1903.

Naložbeni papiri.	Dinar	Bago
1/2% majeva renta . . .	100.10	100.30
1/2% srebrna renta . . .	100.00	100.20
1/2% avstr. krona renta . . .	100.49	100.80
1/2% „zlat“ . . .	120.55	120.75
1/2% ogrska krona . . .	97.70	97.90
1/2% „zlat“ . . .	119.10	119.30
1/2% posojilo dežele Kranjske . . .	99.75	100.75
1/2% posojilo mesta Spiljeta . . .	100.00	—
1/2% „Zadra“ . . .	100.00	—
1/2% bos.-herc. žel. pos. 1902 . . .	100.63	101.63
1/2% češka dež. banka k. o. . .	99.65	99.75
1/2% „Z. o.“ . . .	99.60	100.55
1/2% zast. pis. gal. d. hip. b. . .	101.00	101.70
1/2% pešt. kom. k. o. z . . .	101.00	102.00
1/2% pr. . .	101.50	106.15
1/2% zast. pis. Innerst. hr. . .	101.00	102.00
1/2% „ogr. centr. . .	100.25	101.25
1/2% deželne hranilnice . . .	100.00	100.60
1/2% zast. pis. ogr. hip. b. . .	100.00	101.00
1/2% obl. ogr. lokalne železnice d. dr. . .	100.00	101.25
1/2% „5ške ind. banke . . .	100.25	101.25
1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel. . .	98.50	99.75
1/2% „dolenjskih železnih . . .	99.50	99.75
1/2% „juž. žel. kup. 1/2 1/2 . . .	90.30	90.65
1/2% av. pos. za žel. p. o. . .	100.00	100.65

Srečke.

Srečke od leta 1854 . . . 170 — 179 —

183 — 184 —

185 — 186 —

187 — 188 —

189 — 190 —

191 — 192 —

193 — 194 —

195 — 196 —

197 — 198 —

199 — 200 —

201 — 202 —

203 — 204 —

205 — 206 —

207 — 208 —

209 — 210 —

211 — 212 —

213 — 214 —

215 — 216 —

217 — 218 —

219 — 220 —

221 — 222 —

223 — 224 —

225 — 226 —

227 — 228 —

229 — 230 —

231 — 232 —

233 — 234 —

235 — 236 —

237 — 238 —

239 — 240 —

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja med boleznijo kakor tudi pri pogrebu naše najiskrenejše ljubljene, nepozabljive soproge, matere, babice, mačehe sestre in tete, gospe

Amalije Naglas
roj. Vogl

za mnoge lepe darovane vence, kakor tudi za jako mnogobrojno spremstvo drage pokojnice k zadnjemu počitku, čutimo se dolžnim izreči vsem ljubim sorodnikom, prijateljem in znancom svojo najiskrenejšo in najodkritosrčnejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 28. avgusta 1903
Globokožalostni ostali.

Najboljša pitna voda

kadar proti nevarnost epidemije, je v takih slučajih čisto skušana, od medicinskih avtoritet vedno priporočavana

MATTONI-JEVO
GISSHÜBLER

naravno
alkalično kiselico

V njej se ne nahajajo nikake organske substance ter je zlasti v krajih, kjer je studenčna ali vodovodna voda dvomljive kakovosti, najprikladnejša pijača. (79-3)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Deklice na hrano

iz dobrih h š, se sprejmo.

Več pri gospe Šešark. trafika v Šelenburgovih ulicah v Ljubljani.

Plüss-Stautor-jev klej

v tobolekih in steklenicah
večkrat odlikovan z zlatimi in srebrnimi svetinjami, s katerim se lahko zlepijo zlomljene stvari, ima na prodaj **Fran Kollmann v Ljubljani.** (74-17)

Agenti

za razpečevanje nove, postavno zavarovane, elegantne igre se iščejo. Kupec je vsak gostilničar in zasebnik. Ponudbe pod „D. 240“ na Haasenstein & Vogler, A. G., Vratislava (Breslau). (2205-1)

Sprejme se

kovaški pomočnik

za sekire in plankarje.

Dela se na vodo. 2217-1

Petar Kovač, Jezerò, p. Plešce.

V nedeljo, 30. avgusta t. l.

veliki

KONCERT

na Koslerjevem vrtu.

Sodeluje

društvena godba.

Začetek ob 1/2 4. uri. Vstopnina prosta

K obilni vdeležbi najljubše vabi z odličnim spoštovanjem

Marija Erbežnik

restavrantinja. (2223)

Zahtevajte
ilustrovane cenike

žarnic

(Glühlampen).

Najbolja in najceneja

razsvetljava. (735-9)

Johannes Heuer

Dunaj, IV. Mühlgasse 3.

Nizke cene svili

so plačilo za direktno naročanje vsakovrstnega svilene blaga. Čudalepe novosti. Foulard od K 120 meter nadalje. Razpošilja se vsakomur carine in poštne prosto. Vzorci pri napovedbi zaželenega poštne prosto. Poštnina za pisma za Švico 25 vin.

Tovarniška zveza za svilen blago

Adolf Grieder & Comp., Zürich N. 10.

kraljevski dvorni zalagatelj (Švica). 6 (14-4)

Učenca

sprejme (2218-1)

F. Skušek

trgovina z mešanim blagom in z deželnimi pridelki v Metliki.

2 dijaka

vsprejme v popolno oskrbo in strogo nadzorstvo učiteljska rodbina v Ljubljani.

Več se izve pri upravnistvu »Slov. Naroda«.

(2170-3)

Učenec

iz boljše hiše, z dobrimi šolskimi spričevali se sprejme takoj v trgovini z mešanim blagom in v provincijalnem mestu na Krajskem.

Pojasnula daje upravnistvo »Slov. Naroda«.

(2036-4)

Stalno sprejem dobro izvežbano šiviljo za krila

plača dobra, hrana in stanovanje v hiši. (2219-1)

Pavla Fieglmüller v Celju

Kolodvorske ulice št. 8.

Kot

aspirant

se sprejme absolviran šestosolec. Pogoji pismeno. (2186-2)

J. R. Hočevar

lekarnar, Vrhnika.

Reform-klozete

popolne s prevlako in trdnim sedežem, brez duha, z vodno napravo ali brez nje, nikake poplave, nikake stroški za postavljanje, izdeluje 8 **Karol Maintinger, Dunaj I. Liebenberggasse št. 1** tovarna za popolne vodovodne naprave s sesalnimi ali motornimi močjo. Cenik z obriski zastoj.

Dve žrebanji

že 1. in 14. septembra 1903.

Glavni dobitki frankov 100.000, 75.000, K 20.000 itd.

1 Dombau (Bazilika) srečka
1 srbska drž. (tobačna) srečka
1 Jo sziv (dobrega srca) srečka
1 laška križevna srečka (dob. šanca)

Vsako leto 11 žrebanj.

Vsi 3 srečke in 1 dobitni list prodajamo skupno za samo proti 36 mes. obrokom a K 2.- ali 28 „ „ „ „ a K 2.50. Takošnja samostojna pravica do žrebanja po odpošiljavi prvega obroka po poštini nakaznici. Razprejeda izžrebanih števil zastoj. (2178-3)

Menjalnica

Friedländer & Spitzer

Dunaj, I., Schottenring 1.

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Ze sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pantiveka znan kot najizvrstnejše iopitilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luskinke od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozarke pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred glid. 1.50. (871-10)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Janeza Jrdine

zbranih spisov

je pravkar izšla prva knjiga:

Bahovi

huzarji in Iliri.

Prezanimiva epizoda iz južno-slovanske zgodovine.

Njijiga, važna za vsakega zavednega Slovenca.

Cena K 3.—, po pošti K 3.20.

Založil L. Schwentner
v Ljubljani. (164)

AVGUST REPIČ

sodar 36

Ljubljana, Kolezijske ulice 16

(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Pri nakupovanju

— suknenega —
in manufakturnega
— blaga —
se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah št. 4.

Velika zaloga

suknenih ostankov.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Sprejaj ravna obilka, ne tišči na želodec.

priporoča v največji izbi

flozij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl leta 1842.

Prodajalna in komptoar:

Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriske ulice št. 8.

Plesarska mojstra o. kr. drž. in o. kr. priv. juž. želez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbolinje itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu najnovejše, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano realno in fino po najnižjih cenah.

Obleke, koce, stare vojaške čevlje

z dobrimi podplati na debelo tudi proti šestmesecnemu plačilu nemu odlogu pri L. Pressburger & sin, Dunaj XX/1, tovarna Pressburg. 2

Mesečna soba

s posebnim uhom in hrano

se odda (2224)

na Staremtrgu št. 32, I. nadstr.

Dva učenca

iz dobre hiše, se sprejmeta v modni trgovini **J. S. Benedikt, Ljubljana, Stari trg 6.** (2225-1)

3 dijaki

se sprejmejo v popolno oskrb k boljši rodovini. Blizo realke.

Več se pozve Valvazorjev trg št. 4, I. nadstr. (2226)

V Ameriko

je najkrajša, najprijetnejša in najcenejša vožnja čez Francosko **Havre — New-York** ali **Antwerpen — New-York**, **Havre — Philadelphia** ali **Antwerpen — Philadelphia.**

Natančnejša pojasnila in cene na znanja radovoljno in zastoj 1933-6)

Ivan Bihelj

zastopnik generalne agenture za celo Švico v Buksu (meja zraven kolodvora).

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brdo v Gorici

priporoča zg. krčmarjem in zasebnikom pravo pristno

Briško vino

z najboljšo postrežbo po prav zmernih cenah.

Vino se razpošilja v sodčkih od 56 litrov naprej ter na željo tudi uzorce. (2193-1)

Obenem priporoča

najboljše sadje.

Točna postrežba.

Sedež društva je:

Gorica, ulica Barcellini 20.

Jelove storže

kupuje proti takojšnjemu plačilu

Béla Faragó

luščilnica za jelovo seme

Zala Egerszeg

(Ogrsko). (2109-3)

Franc Wilhelmov odvajajoči čaj

FRANCA WILHELMA

lekarnarja, o. kr. zalagateljja

Neunkirchen, Spod. Avstrijsko

se dobiva v vseh lekarnah v zavrtkih po 2 K avstr. velj. c. (2721-20)

Kjer se ne dobi, se pošlje naravnost. Poštni colli = 15 zavrtkov K 24, franko na vsako avstr.-ogrsko pošto postajo.

Kot znamenje pristnosti je na zavrtkih vtisnjen grb trike občine Neunkirchen (devet cerkv).

Trgovina

z manufakturnim ali mešanim blagom

se vzame v najem ali kupi.

Ponudbe se presijo pod št. 5000 poste restante Ljubljana. (2176-3)

Ema Baraga

I. mestna babica

stanuje sedaj (2179-3)

Hrenove ulice št. 17.

Čevljarska obrt

z vsem orodjem in zalogo, se takoj za primerno ceno odda.

Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

(2204-2)

Gospoda

se sprejme. (2229-1)

na stanovanje in hrano

Kje pove upr. »Sl. Naroda.

Dijaki

ali gospodične se sprejmejo v boljši rodbini pod zmernimi pogoji v stanovanje in na hrano

v Ljubljani, Glavni trg št. 25, I. nadstropje. (2187-1)

Stavbišče

s pravico 25letnega oproščanja davka nasproti kapelici v Krakovem se prod.

Pojasnula daje **A. Dreganc**, brivec v Ljubljani. (2228-1)

Tudi se prodaja baraka.

Podobarski pomočnik

(ornamentik)

vstopil bi rad v kak podobarski atelij ali pa v umetniško mizarstvo kot rezbar ornamentik. (2189-2)

Ponudbe naj se pošiljajo upravnistvu »Slov. Naroda« pod „št. 77“.

Prostor za gostilno

v mestu — brez koncesije — čali pa

gostilno v najem

bočisi v mestu ali zunaj mesta, želi se prevzeti za 1. november t. l.

Ponudbe na upravnistvo »Slov. Naroda«. (2208-1)

Službe iščem

za svojega pomočnika špecerijske stroke radi opustitve trgovine, najraje na deželi. Isti je 24 let star, vojašine prost ter ga zamorem vsakomur najtopeje priporočiti kot delavnega in jako poštenega človeka. — Naslov moj pove upravnistvo »Slov. Naroda«. (2191-1)

Prav dobro idoča

trgovina

mešanega, večinoma špecerijskega blaga na jako ugodnem prostoru v Ljubljani se odda radi drugih poslov z vsemi aktivni in pasivi. Letni promet približno 50.000 kron. Potrebni kapital prl. 6000 kron.

Na dotična vprašanja, katera naj se naslovlja do 30. sept. t. l. pod šifro „P. 451 1/2 poste restante Ljubljana“ se istim potom od 30. sept. naprej naznanijo podrobnosti. (2190-1)

Lekarna

pri „Angelu varhu“

J. R. Hočevar-ja

na Vrhniki.

(2188-1)

Zaloga vedno svežih in pristnih zdravil.

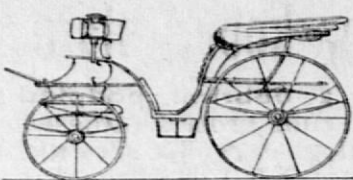
Razne domače in tuje specialitete.

Raznovrstna zdravila za živino.

Pošiljatev tudi po pošti

Izplačujoče se postransko opravilo
brez posebnega truda in izgube časa najdejo
spoštovane osebe vsakega stanu in povsod
s prevzetjem zastopa avstrijske družbe
prve vrste, ki sprejema (1463-14)
zavarovanja proti požaru, stekla, proti škodi pri prevažanju
proti tatvini po ulomu in življenja.
Ponudbe pod „1798“ Gradec, poste rest.

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI 1124-19
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Izdelovatelj vozov
FRAN WISJAN
Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogo novih
in že rabljenih (1459-14)
VOZOV.

Naravne mineralne vode
in vrelni produkti vedno sveži pri trrdki
PETER LASSNIK. (1481-14)

Odjemalci
finega namiznega surovega masla se tem potom obveščajo,
da bode novoustanovljena
„Mlekarska zadruga v Radomlju“
jela poslovati z dnem 1. septembra t. l. ter bode oddajala
vsak dan nad 30 kg surovega masla v kosih po 1, 1/2, 1/4 kg
po mogoče najnižjih cenah. (2148-3)
Cenjena naročila se takoj vsprejemajo.

Naročajte izborno (1384-30)
Ljubljansko delniško pivo
iz pivovaren
v Zalcu in Laškem trgu.
Naročila sprejema
Centralna pisarna v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 4.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izved iz voznega reda.
veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

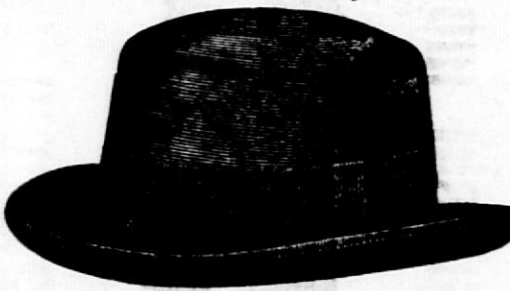
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak
v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Ansees,
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri zj. osebni
vlak v Trbiž od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 6 m
zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez
Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine
vare, Heb, Francove vare, Prago, L'psko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m
dopolodne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od
31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bre-
genc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine
vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na
Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste,
Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje.
Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri
5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano
juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Mo-
nakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr,
Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri
16 m dopolodne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I in II.
razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz,
Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor,
Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka,
Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni
vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-
Reifling iz Steyr, Lince, Budjevice, Plzena, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage,
Lipsega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osebni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praz-
nikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osebni vlak iz Trbiža od 1. julija do 15. septembra,
ob nedeljah in praznikih. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zj.
iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta,
Kočevja in ob 8. uri 56 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.
Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob
10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz
Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m
in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1719)

Med. dr. Josipa Trauba želodčni prašek
Gastricin
zdravniško preizkušen in potrjen.
Tisoči in tisoči ljudi so vsled želodčnih, črevesnih in drugih bolezni
primorani k strogi dieti, ki jim pretvarja življenje v muko. Po uporabi dr. Jos.
Traubovega želodčnega praška **Gastricin** je taka dieta že po kratkem času
popolnoma nepotrebna. Bolniki, ki si hočejo z množino živeča ohraniti moči,
bodo to z Gastricinom popolnoma dosegli. Gastricin deluje pri začasnih ne-
rednostih, kakor pri zgagi (gorečici), pehanju, napihovanju, želodčnih boleznih,
bljuvanju, krčih, slabostih in tesnobah, glavobolu vsled slabega prebavljenja
tako in pri daljni uporabi odpravi tudi zastarele želodčne in črevesne bolezni,
ki so se zoperstavljale dosedaj vsem sredstvom. — **Gastricin** ni odvajalno
sredstvo ureja vendar iztrebljenje popolnoma. — Natančnejše povedo prospekti.
Za gospode zdravnike so poskušnje zastoj. (1116-19)
V Ljubljani se dobiva pri **M. Mardetschlagerju**, v lekarni
pri orlu, kakor tudi v večini lekarn.
Glavna zaloga **Salvator lekarna v Požunu (Pressburg).**
Na debelo v medicinskih drogerijah.
Velika škafija 3 K, mala škafija 2 K, frankirano 20, rekoman-
dirano 45 h več.

Josip Reich
parna
barvarija in kemična spiralnica
ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spa-
dajoča dela.
Postrežba točna.
Cene nizke.
36

Optični zavod
J. P. GOLDSTEIN
Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo veliko zalogo
vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih daljnogledov ter
vseh optičnih predmetov.
Zaloga in edina prodaja
monogramov
za zaznamovanje perila.
Zaloga
grammophonov
ki igrajo izrečno močno in natančno.

Glavna trgovina:
Stari trg št. 21.
Pekarija
in slaščičarna
J. ZALAZNIK
Filijalke:
Glavni trg 6
in
Sv. Petra cesta 26

J. S. Benedikt
v Ljubljani, Stari trg
(tik glavne prodajalne
na voglu).

Največja zaloga
klobukov
najnovejše fačone.
Nizke cene.
Prodaja na drobno in debelo.
Ceniki brezplačno.

Avg. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta št. 13.
Velika zaloga
**steklenine, porce-
lana, svetilk, zrcal,
šip itd. itd.**
**Steklenice, kozarci,
vrčki itd.**
po najnižjih cenah.

Trgovska akademija
v Inomostu.
(Trirazredna z pripravljalnim
kurzom.)
Šolsko leto 1903/1904 se prične
16. septembra. Šolnina znaša 120 K.
Vsi absolventi akademije imajo
pravico do enoletnega prostov-
oljstva. (1519-5)
Pojasnila daje vsak čas ravna-
teljstvo akademije.

Moderna, suha stanovanja
na dobrem zraku in solnčnem kraju, v pritličju, I. II. ali III. nadstropju,
s 3, 4 ali 5 sobami, vsemi pritliklinami in vporabo vrta
se oddajo takoj ali za novembrov termin v novih Korsi-
kovih hišah na Bleiweisovi cesti št. 1.
Natančnejše se izve pri lastniku istotam ali pa v cvetlični in se-
menski trgovini v Šelenburgovih ulicah št. 5. (1746-17)

FRAN CHRISTOPH-ov
svetli lak za tlá
je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.
Christoph-ovo zrcalno svetlo voščilo
za trde parkete, najboljši vpuščevalni izdelek, se ne prileplja po
vporabi, ne diši neprijetno; doseže se z njim lepa zrcalnosvetla tlá.
V Ljubljani: Anton Stacul; — v Kranju: Fr. Dolenz; — v Skofji Loki:
Fr. Dolenz; — v Postojni: C. Pikel. (929-8)

Služba upravnika
se odda pri gospodarstvu deželne kranjske kmetijske
šole na Grmu pri Novem mestu.
Plača znaša 900 kron na leto, namestek za kurjavo 40 kron. S to
službo spojen je tudi deputat: 1 litra mleka in 1 litra pijače na dan ter
užitek prostega stanovanja, proste svečave (petroleja) in malega zelenjad-
nega vrta
Prosilci vložé naj svoje z originalnimi spričali podprte prošnje
do 10. septembra t. l.
pri podpisnem vodstvu. V prošnjah navesti je tudi, ali je prosilec oženjen
ali ne, ter kolika da mu je v prvem slučaju obitelj. Kdor ni kake kme-
tijske šole z dobim vspehom dovršil ter se po dovršeni šoli s poljedel-
stvom in živinarstvom v izdatni meri bavil, naj za to službo ne prosi.
Nastop službe s 1. oktobrom t. l.
Vodstvo kranjske kmetijske šole na Grmu
dné 27. avgusta 1903. (2214)

Naznanilo.
Dne 21. septembra 1903 ob 10. uri dopoldne vršila se bo pri
c. kr. državni žrebčarni v Gradcu ponudbena razprava v svrhu
zagotovitve nabave kruha
ki se bo potreboval od 1. januarja do konca decembra 1904 za
postaji št. 1 v Gradcu in št. 2 v Osojah,
nabave kruha, ovsa, sena in slame
za postaji št. 3 v Selu pri Ljubljani in št. 4 v Sinju v Dalma-
ciji, potem
nabave kruha in boba
za žrebišče v Osojah. (2199-1)
Na to se opozarjajo reflektanti s pripombo, da se dobe obširna na-
znanila brezplačno pri podpisani žrebčarni, kakor tudi pri gori omenjenih
postajah, kjer se lahko vpogledajo tudi pogoji ponudbene razprave.
Gradec, meseca avgusta 1903
Od c. kr. državne žrebčarne v Gradcu.

Za jesensko sezono
bogato odbrana zaloga mičnih novosti v konfekciji za
gospode, dame in otroke, največja izbira najpripravnijšega za
šolsko mladino
kakor tudi najfinejše športne suknje in površniki za velečastite
gospode duhovnike po najnižjih cenah.
Naročila po meri se izvrše na Dunaju hitro in najfineje.
Angleško in francosko blago za naročila po meri je vedno v zelo
veliki izbiri v zalogi.
Angleško skladišče oblek
Kapamacsija & Bondy
Ljubljana, Mestni trg št. 5.
(2227-1)
O. Bernatović, poslovođa.

Dijaki
se sprejmejo na lepo stano-
vanje in dobro hrano.
Povpraša se na Kongresnem
trgu št. 6, I. nadstropje nad
Ljubljano. (2162-3)
Odvetniški kandidat
želi vstopiti kot odvetniški kon-
cipient. Zmožen je tudi angleščine
in francoščine. (2082-4)
Ponudbe se prosi na upravništvo
»Slov. Naroda« pod „K. V.“

Kupi se
h koncu leta večja množina
skute.

Cena za 100 kg franko postaja mlekarne
M. 23.— (K 27.50) za dobro stiskano blago.
Skute ni treba redno pošiljati, ampak po
potrebi mlekarne. Ponudbe pod šifro „A.
T. 3304“ na anononno pisarno Haasen-
stein & Vogler, Praga. (2166—2)

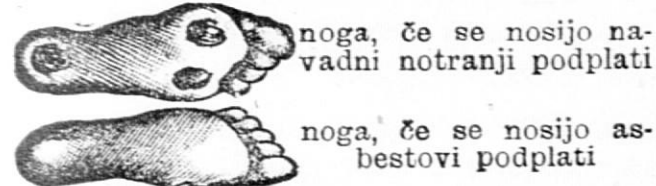
Učenec
se takoj sprejme 2157-2
za jermenarsko obrt.
Poljanska cesta št. 24.

Dober, zanesljiv
krojaški pomočnik
se sprejme takoj.
Naslov pove upravnistvo »Slov.
Naroda« (2171—3)

Išče se zastopnik
za prodajo
žganja
po celi Kranjski.

Ponudbe na upravnistvo »Slov.
Naroda« pod „št. 101“ (2172—3)

Varujte noge

noga, če se nosijo na-
vadni notranji podplati
noga, če se nosijo as-
bestovi podplati
pred kurjimi ocesi, turi, mokroto in mra-
zom. Vse te nepravilnosti, posebno nadležne
pot in spečenine izginijo, če se nosijo dr.
Höges-ovl patentirani asbestovi podplati.
Par stane 80 h, K 120 in K 240. Po-
silja se po povzetju. Prospekti in priznana
pisma od vojaških oblasti in najvišjih kro-
gov brezplačno. Bogata izbira vseh asbe-
stovih izdelkov. Centr.: Dunaj 1., Do-
minikanerbastei 19. (1563—12)

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinj-
stva, ekono-
mijske i. t. dr. v
vsakorazni iz-
peljavi. Že 30
let so najbolje
priznana. Pri-
znana tudi kot
najboljši in naj-
trpežnejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarna
i dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Glavni katalog franko proti doposlani
znamki. (852—45)
T. Earna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & Sin
Wels 12, Gorenje Avstrijsko.

Muhe so zopet sitne!

Edina, vsaki zahtevi zadostna pri-
prava za uničenje teh škodljivcev je
amerikanski

„Tanglefoot“

En sam list, jih vjame in obdrži
do 2000. Dobi se v vseh trgovinah
po 10 vinarjev list. (11—196)

Glavna zaloga za Kranjsko:
Edmund Kavčič
v Ljubljani.

Žovarna pečij

in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki Stradon 9

prilagojena vsem zidar-
skim mojstrom in stav-
benikom svojo veliko
zalogo
najmodernejših pre-
sanih ter barvanih
prstenih
pečij
in najtrpežnejših
štedilnih ognjišč
lastnega izdelka, in
sicer rujavih, zelenih,
modrih, sivih, belih,
rumenih itd., po naj-
nižjih cenah.
Ceniki brezplačno in pošt-
nine prosto. (16—35)

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

Akcijski kapital K 1.000.000.—
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.
Zamenjava in ekskomptuje
izdane vrednostne papirje in
novčujo zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveje.
Eskompt in inkasso menic.
Borzna naročila.
Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od
dne vloge do dne vzlaga. (2976-113)
Promet s čeki in nakaznicami.

Dobro izurjen
urarski pomočnik
in **učence**
od dobrih staršev se takoj sprej-
meta pri (2198—3)
Antonu Vadojal, urarju
v Ajdovščini, Primorsko.

Gostilna

v večjem trgu na Dolenjskem, tik
postaje dolenske železnice, odda se
s 1. novembrom t. l. v najem.
Pri gostilni nahaja se lep, senčnat
vrt, kegljišče, ledenica, hlev, nekaj zem-
ljišča itd. Odda se samo gostilna ali
pa tudi cela hiša. (2098—3)
Več se poizve pri **Mariji Schweiger**
v Dolnji vasi pri Ribnici.

Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo
ohraniti lepo bleščeče
in trpežno, naj kupuje
Fernelend
čevljsko črnilo
za svetla obutala
Fernelend crème za
naravno usnje.
Dobiva se povsod.
C. kr. dvorni založnik.
C. kr. priv.
tovarna ust. l. 1832
na Dunaji.
Tovarniška zaloga:
Dunaj, l., Schulerstrasse 21.
Odklapanja na Dunaju in Parizu:
zlata kolajna. V Londonu, Rimu,
Ostende: veliko darilo (Grand prix)

Nova rast las!

Na tisoče tu- in inozemskih zdravnikov
priporoča pri nezadostni rasti las in brk
Lovacrinovo vodo za lase. Ista podeli
možu, ženi in otroku krasne lase, nareja
lase goste, dolge, polne, bleščeče in svi-
lenomehke, vzdržuje jih mladostno sveže
in lepe, obvaruje jih pred izpadanjem in
vzdržuje kožo na glavi čisto in zdravo
in tako odstranjuje plešne na glavi. Zgodaj
osiveli lasje zadobijo po Lovacrinu brez
barvanja zopet svojo naravno barvo.
Lovacrin je najboljši cosmeticum za go-
jitev las in brk. Lovacrin je od zdrav-
stvene oblasti preskušen in od odličnih
avtoritet priporočan.
Cena velike steklenice Lovacrin, ki zado-
stuje več mesecev je 5 K. 3 steklenice
12 K. Steklenica na poskus 2 K. Raz-
posiljatev proti povzetju ali predplačilu
po evropski zalogi

M. Feith, Dunaj
VI. Mariahilferstrasse 45.
Zaloga za Ljubljano: A. Kane,
droguerist. — Ed. Mahr, židovske
ulice. — Josip Mayr, lekarna.
Lekarna pri zlatem jellenu.

Uradno dovoljena
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodke ulice št. 6 (2222)
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
za Ljubljano in drugod. Potnina
tukaj. — Natančneje v pisarni. —
Vestna in kolikor možno hitra
postrežba zagotovljena.

GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

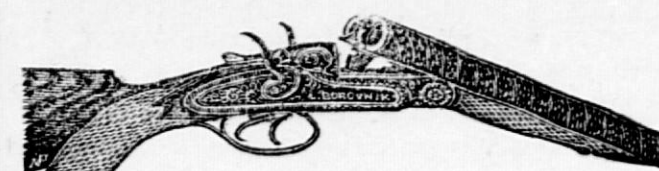

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. (2105—4)

Bluze
damski pasovi
srajce in pasovi
za hribolazce
in (1671-19)
otroške obleke
se radi pozne sezone
p odajajo po znatno
znižanih cenah.

V. pl. Gerhauser
Stari trg št. 13.
Zadnje novosti
v modercih francoske
façone.

Vinske sode
(belega vina) skoro nove, dobre in
močne, od 620 do 650 litrov, prodaja
po nizki ceni
Fran Cascio 1909-9
Vegove ulice št. 10.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvzuje. Vse puške so na c. kr. preskušene-
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj. (35)

G. Tönnies
Ljubljana (1908—6)

Sesalno plinski motorji
najcenejša gonilna sila, 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Graška trgovska akademija.

— Ustanovljena 1863. —
Javni zavod v vrsti štirinajstrednjih višjih
srednjih šol. Absolventi imajo popolno
pravo do enoletnega prostovoljstva,
kakor tudi do gotovih služb, oziroma
uradov. (1893—7)
Sprejmejo se absolventi nižjih sred-
njih šol, kakor tudi meščanskih šol, ki
le pod gotovimi predpogoji. Sprejetje
iz drugih enakih šolskih kategorij je
odvisno od visokega ministrstva. Isto
velja tudi o prestopu iz kake višje sred-
nje šole v drugi razred trgovske akade-
mije. (Ministerijalne prošnje je vlagati
pri ravnateljstvu) Začetek šole dne 18.
septembra.
Pripravnica je posebej za manj kva-
lifikovane prosilce in pa za take, ki niso
dovolj zmožni nemškega jezika.
Z zavodom je združen enoletni ab-
solutistični kurz začetek 5. oktobra za
absolvente višjih srednjih šol in tam
jednakim učnim zavodom, ki se hočejo
posvetiti trgovskimi ali industrijskim
podjetjem ali kot visokošolci (juristi)
povečati času primerno svoje znanosti.
Poučevalo se bo tudi v prostih, na
nikako predizobrazbo navezanih eno-
letnih in polletnih kurzih za gospode
in posebej za dame. (Začetek 18. sep-
tembra in 15. februarja).
Prospekte razposilja in daje pojas-
nila tudi glede preskrbe učencev ravna-
teljska pisarna v Gradcu, Kaiserfeld-
gasse 25.
Ravnatelj: **J. Berger.**

Epilepsija.

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali
drugih nervoznih boleznih, naj zahteva bro-
šuro o tem. Dobiva se brezplačno in
poštne prosto v **Schwaben-Apo-
theke, Frankfurt a./M.** (2136-52)

Hlapec (kočijaž)

zanesljiv, trezen, kateri zna dobro
voziti in se na konje razume, sprejme
se pri (2184—3)
Frid Homannu v Radovljici.

— Izvrsten —
lovski pes

22 mesecev star, se prodaja.
Kje? pove upravnistvo »Slov.
Naroda« (2196—2)

Tesarji

se sprejemajo pri
Kranjski stavbni družbi
v Ljubljani. (2185—4)

Vino

rudeče in belo, jako dobro
in iz lastnih vinogradov v
najboljših legah, prodaja
3 najceneje 2150

Anton Laurinšek
Trška gora pri Krškem.
Na zahtevo pošlje vzorce.

Hotel Kolbeck „Zur Linde“

DUNAJ, Laxenburgerstrasse 19
tik južnega in državnega kolodvora.
Postajališče električne cestne želez-
nice na vse strani.
Fina meščanska, novo opremljena hiša.
Elektr. razsvetljava, kopalnica, cene
zmerne. Postrežba in razsvetljava se
ne računa posebej. 1674-10
Fran Kolbeck, hotelir.

Prodaja se
posestvo

obstoječe iz 70 oralov po 1600 kva-
dratnih sežnjem, v najboljem stanju,
z zadostnimi poslopji, bogatimi pri-
tiklinami in 1 oralom prenovljenega
dobrega vinograda, ob delni cesti
blizu kolodvora, nedaleč od Za-
greba na Hrvaškem.
Bogato obgozdna okolica nudi
izdatno in neprotrgano špekulacijo
na vsakorazni les kakor za razve-
drilo izletnikom. (2135—3)
Pojasnila daje **Bleković, Pe-
šenica, Ledenik, Hrvatsko.**

Frid. Hoffmann
urar

v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo največjo
zalogo **vseh vrst**

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule,
jekla in nikla kakor tudi
stenskih ur, budilk
in **salonskih ur**
vse samo **dobre** do
najfinije kvalitete
po **nizkih cenah.**

Novosti
v žepnih in stenskih urah
so vedno v zalogi.
Popravila se izvršujejo
najtečneje. 5

Suchard

MILKA

čokolada iz čiste sme-
tane v tablicah in zvitihi.

Smetane jako bogata
mlečna čokolada.

Najnovejše iz svetovnoslavne
tovarne za čokolado.

PH. SUCHARD.

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj pripeznano izvrsten **Portland-cement** v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskoga društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujoči dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvrstno **apno**.
Priporočila in sprlečevala
raznih uradov in najslavitejših trdk so na razpolago.
Centralni urad: (1182—118)
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

registrirana zadruga z neomejeno zavezo
v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1
obrestuje hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ %
brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.
Uradne ure: razen nedelj in praznikov vsak dan od
8.—12. ure dopoldne. (304—54)
Poštnega hranilničnega urada štev. 828.406. Telefon štev. 57.

Velik krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinajo;
- 6 komadov američanskih patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 komadov " " " jedilnih žlic;
- 12 komadov " " " kavnih žlic;
- 1 komad američanska patentirana srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad američanska patentirana srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 komadov angleških Viktorija čašice za podklado;
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinejša sipalnica za sladkor.

(165—33)

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inerat ne temelji na **nikakšni slepariji** zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za **vsako boljše gospodarstvo**. — Dobiva se edino le v

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega patentiranega srebrnega blaga na Dunaju II., Rembrandtstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistlini prašek za njo stane 10 kr.

Pristno le z raven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvirček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljativjo krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Ljubljana. jako zadovoljen.

Oton Bartsch, c. in kr. stotnik v 27. pešp. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. — Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Bohm, okrožni in tovarniški zdravnik.

**pošilja že veliko let dobro
znane stroje vsake vrste za
poljedelstvo itd.**

kakor: mline za sadje in grozdje, stiskalnice
za sadje in grozdje, škroplinice, poljsko orodje
stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje,
čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamo-
reznice, stroje za rezanje repe, mline za go-
lanje, kotle za kuhanje klate, sesalke za
vodnjake in gnojnice, vodovode, železne cevi itd.

**od sedaj vsakomur po zopet
izdatno znižanih cenah,**

ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene
pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene
cevi, gumijeve ploče, stroji za toženje piva,
skrinje za led, stroje za sladoled, priprave za
izdelovanje sodavde in penečih se vin, mlini
za dišave, kavo itd., stroji za izdelovanje klo-
bas, tehtnice za živino, tehtnice na drog,
steberske tehtnice, namizne tehtnice, de-
malne tehtnice, železno pohištvo, železne
blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodje
in stroji vsake vrste za kličavničarje, kovače,
kleparje, sedlarje, pleskarje itd.

**vse pod dolgoletnim jamstvom po
najugodnejših plačilnih pogojih
tudi na obroke!**

Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno
in poštne prosto. (1886-9).

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupcem in agentom posebne prednosti!!

Pišce naj se naravnost:

IVAN SCHINDLER, Dunaj III/1, Erdbergstrasse 12.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana
Stari trg št. 28

urar, trgovec z zlat-
nino in srebrnino in z
vsemi optičnimi
predmeti.

Nikelnasta remonta-
ura od gld. 1-20.
Srebrna cilind. rem.
ura od gld. 4-10.

Ceniki zastojn in franko.

natančno po životni meri za vsako starost,
za vsaki život in v vsaki fačoni

HENRIK KENDA
v Ljubljani, Glavni trg 17.

Najboljša in najcenejša posrežba
za droge, kemikalije, železča, cvetja,
korenine itd. tud po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
dinle in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, **fotografske aparate**
in **potrebščine**, kirurškična obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcije, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega **ruma in**
konjaka — Zaloga svežih **mi-
neralnih** vod in solij za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno pripravljivo: grenka sol,
dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.

❧ **Drogerija** ❧

Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
prireroca svojo veliko zalogo
gotovih
oblek za
gospode in
dečke,
jopic in
plašče
za gospe,
nepre-³⁶
močljivih
havelokov
i. t. d.

Obleke po meri se po najnovjših
ozorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

2. septembra	v Italijo do Neapolja	28 dni
3. "	" Gorenjo Italijo do Benetk	22 "
5. "	" Rusijo do Tiflisa	37 "
7. "	" Pariz in London	18 "
23. "	" potovanje po Sredozemskem morju	29 "

Natančna navodila zastonj in poštnine prosto. (470—10)

Mednarodna potovalna pisarna Schenker & Co.
Dunaj I., Schottenring štev. 3.

dne 14. septembra t. l.

Dovoljena sta **dva nova semnja**, ki se bodeta vršila vsako leto, in sicer I prvi ponedeljek meseca junija. II. prvi ponedeljek po Malem Šmarnu.

Županstvo Ilirska Bistrica na Notraniskem.

Vsled sklepa kranjske hranilnice se bode dajal v ljubljanskem trgovskem izobraževališču in vzgojevališču **petim eksternim učencem iz Kranjske za šolsko leto 1901 brezplačen pouk s podelitvijo učnih sredstev.**

Ljubljana, dne 24. avgusta 1903.

Ravnateljstvo trgovskega izobraževališča

Artur Mahr

(2175—2) lastnik zlatega zaslužnega križca s krono.

E 407/3/3.

(2213)

Od c. kr. okrajnega sodišča v Šoštanju se bo v dražbenem postopanju **g. Marije Petschnigg**, zastopane po **g. dr. Francu Mayer-ju v Šoštanju** proti **g. Francu Petschniggu**, hotelirju v **Šoštanju**, radi sodne dražbe skupne nepremičnine v svrhu razdelitve javno prodajala

**nepremičnina zem. knj. Šoštanj vlož. št. 129 ob-
stoječa iz parcel: 102 (stavbišče s hišo in drvar-
nico, hotel št. 68 s skladiščem, hlevom, ledenico
in kegliščem). 1615—1613—708 in 723 (vrt)
ter 500 (gozd) s pritiklinami, obstoječimi iz orodja
za določeno ceno 36.937 K 14 v kot vzkljeno ceno. — Dražba se vrši**

dne 7. oktobra ob 10. uri dopoldne

pri tem sodišču, soba št. 9.

Ponudbe pod vzklicno ceno se ne sprejemajo.

Na posestvu zavarovanim upnikom se pridrže njihove zastavne pravice ne glede na prodajno ceno.

Pogoji se lahko pogledajo pri tem sodišču v sobi št. 3 med uradnim

okrajno sodišče v S
oddelek II. dne 15. avgusta 1903.

An illustration of a double-barreled shotgun, likely a break-action model, shown from a side-on perspective. The gun is rendered in a detailed, engraved style. Above the left barrel, the word "Pozor!" is written in a large, bold, serif font. Similarly, above the right barrel, the word "Pozor!" is written in the same font. The background is plain white.

Priporočam svojo bogato zalogo **pušk najnovejših sistemov in najav-
nejše vrste, revolverjev i. t. d., vseh pripadajočih rekvizitov in
muntelje, posebno pa opozarjam na**

trocevné pušky

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvajam tudi v svojo strok, spadajoča **naročila** in **poprave** točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

Fran Ševčík

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastonj

Razglas.

V konkurzno maso Mlekarske zadruge v Črnem vrhu spadajoča mlekarstva pripravila se bode

dne 3. septembra 1903

od 10. ure dopoldne naprej v zadržanih prostorih v Črnem vrhu razprodajala po javni dražbi.

Kar bi se na dražbi ne prodalo, prodaja potem upravnik konkurzne mase pod roko.

Mlekarna, ki je obstala komaj 2 leti, opremljena je z najnovejšimi potrebščinami za ročno in za parno delo ter se zlasti nove mlekarne, ki še nimajo opravila, in starejše, ki hočejo svojo opravilo popolniti in namesto ročne uporabljati parno gonilno moč, opozarjajo na to zelo ugodno prilagoditev, nabaviti si po ceni lepo opravilo.

Inventar in cenilni zapisnik je na pregled pri upravniku konkurzne mase, ki daje tudi vsa potrebna pojasnila.

Upravnik konkurzne mase:

Dr. Fran Horvat, c. kr. notar v Idriji.

(2192-2)

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani.

Št. 5001.

dne 26. Avgusta 1903.

Razglas.

Ces. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani oddaja potom pismene konkurence sledeče odbitke in starine.

2.100 kg odbitkov iz razčevine	
450 " odpadkov domačega platna	
2.500 " odbitkov jute	
7.000 " hodniškega platna	
900 " vrvic in niti iz jute	
2.800 " odpadkov vrvi	
75.000 " ružjave lesovine (odreski)	
10.000 " sivobeke	
600 " odbitkov nečistega papirja za svačice	
3.300 " finega belega papirja	
6.800 " navadnega	
8.250 " starega litega železa nezloženo	
7.300 " sežganega	
6.000 " raznega starega kovaškega železa nezloženo	
370 " stare medij	
420 " železne ploščevine	
340 " bakrene in starega bakra, nezloženo	
90 " pocinjene železne ploščevine	
170 " strešne ploščevine	
220 " železne žice	
130 " kovinskega iverja	
290 " železnega	
110 " medne ploščevine nezloženo	
280 " cinkove	
270 " svinčenih cevij nezloženo 26 mm notranja odprtina	
50 " starega gumija, zložena v enem zaboju bruto za neto	
890 " trstja za košarstvo, nezloženo.	

zamotano

v balah

bruto za neto.

Uporabljivi deli za prenosne naprave:

1 kos = 72 kg viseči tečaj 800 mm širjara, 52 mm odprtina z kovinsko ploščo	
9 kos. = 1060 kg ležeči tečaj 445 " visokih 105 " " " "	
1 kos = 53 " ležeči tečaj 430 " visok 52 " " " "	
6 parov = 770 " stikalnic 75 " notranja odprtina	
3 pari = 420 " " 100 " " " "	(2220-1)
3 kosi = 280 " tečajev za glavno vrtilo z lito ponvo	
1 par = 77 " kotnih kobes, les v železu 52 mm odprtina 440 mm prerez	
4 pari = 965 " " " 75 in 100 " " 720 " "	
10 kos. = 330 " spodnjih plošč in	
18 " = 380 " temeljnih vezij okroglih, dolgost 3-20 m 33 mm prerez.	

Pismene ponudbe, vsaka pola kolekovana z 1 krono in s priloženo pobotnico v 10% varščini, vložene pri kateri si bode c. kr. blagajni in z napisom, "Ponudba za odkup odbitkov in odpadkov in uporabljivih delov za prenosne naprave, naj se dostavijo najkasneje do 15. septembra 1903. 12. ure dopoldne c. kr. tobačni glavni tovarni v Ljubljani.

Odkupne cene bodisi za razne vrste, ali pa skupno za vse našete odbirke in starine napravijo naj se z številkami in črkami za 1 meterski cent naštetega blaga posebej in za loco c. kr. tobačne glavne tovarne v Ljubljani.

Izključene in nedopustljive so tako imenovane konkretne ponudbe odje-manja.

Kupeu se oddaja samo razpisana množina, ne pa tudi ona, ki se je med časom na novo nabrala.

Ponudnik se zaveže, v slučaju, ako se mu na dražbi blago prisodi, da najkasneje v teku treh (3) tednov po sprejetem obvestilu plača in odpravi blago iz tovarne.

V slučaju, da ponudnik ne izpolni te zaveze zapade vložena varščina v zlic temu pa se c. kr. erar ne odpove pravice, ki mu pristojne vsled odloka dvorne komore z dne 12. avgusta 1825 in po § 908 a. b. d. z.

Odbirki starine in deli za prenosne naprave so vsakemu vsaki dan na pregled, poznejši ugovori, ko se je blago kupilo, ne veljajo in se nanje ne ozira.

Ponudniki so vezani na svojo ponudbo toliko časa, da odloči o ponudbah c. kr. glavno ravnateljstvo tobačne uprave na Dunaju.

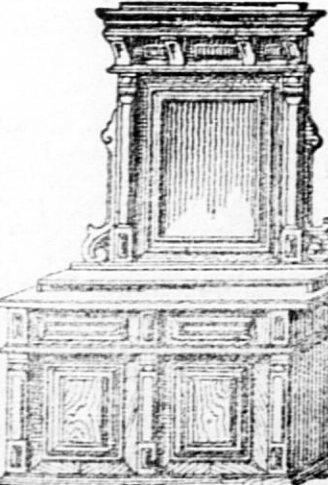
Pobotnice v 10% varščini, vloženi pri c. kr. blagajni vrnejo se ponudnikom po konečni odločbi c. kr. ravnateljstvu na Dunaju.

Nedoločeno in prepozno vložene ponudbe se ne upoštevajo.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani.

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane **sobne** **oprave** iz suhega lesa solidno izgotovljene po lastnih in predloženih vzorcih. **Velika zaloga** raznovrstne izdelane **oprave za salone, spalne in jedilne sobe** je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Frhar

načelnik. (81-34)

Mehanik

Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižji ceni.

Blekle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje prav dobro in ceno.

Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. -- Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Ign. Fasching - a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprilostnejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montira njih za oblake z pečnicami ali kahlami. Popravljnja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Alojzij Kraczmér

prodaja in izposojevalnica

glasovirjev in harmonijev

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

Največja zaloga glasbenega

crojda.

Lastna delavnica za popravljanje.

Zastopnik c. kr. dvorne in komorne tovarnarja glasovirjev:

L. Bösendorfer.

Ubiralec glasovirjev in glasbenih

zavodih „Glasbena Matica“ in

„Filharmonično društvo“ v Ljubljani

Ugodna prodaja gostilne.

Gostilna „pri solncu“ v trgu Rogatec na Štajerskem

najugodnejša lega, na glavni cesti nasproti novemu kolodvoru, ki se otvori v jeseni, se takoj prodaja, ker iste posestnik ni krčmar. Cena zmerna. Plačilni pogoji jako ugodni.

Vpraša se pri lastniku **Hugo Schlehan-u**, sedaj v Rogatec ali pa pri **Josip Perhauz**, Dunajska cesta št. 6, I. nadstr. 2212-1

Poštna hranilnica ček. šte. 849.086.

Telefon šte. 135.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna:

na Kongresnem trgu šte. 14, Souvanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(1863-7)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

***** Ustanovljeno leta 1832. *****

Priznana najboljše

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Električni obrat. (413-30)

***** Ilustrovani ceniki so dobé brezplačno. *****

Št. 9018.

Razpis.

(2216-1)

Na „Kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu“ z dveletnim slovenskim poukom je oddati

šest deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1903/04, ki se prične dne 3. novembra 1904.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja ter so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Prednost gre takim mladeničem, ki ostanejo po dovršeni šoli gotovo na svojem domu in se bodo pečali s kmetijstvom, vinarstvom in sadjarstvom.

Učenci z ustanovami imajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šolskem zavodu; za obleko, živотно perilo, obuvalo ter šolske potrebščine pa si morajo sami skrbeti.

V šolo se sprejemajo tudi plačujoči in zunanji učenci.

Plačujoči učenci plačujejo za hrano 60 h na dan in po 40 K šolnine na leto ter stanujejo in se uče brezplačno v zavodu. Za vse druge potrebščine si morajo sami skrbeti.

Zunanji učenci (eksternisti) stanujejo zunaj zavoda in plačujejo po 40 K šolnine na leto.

Hrano je plačevati naprej v mesečnih obrokih, šolnino pa v dveh letnih obrokih in tudi naprej.

Prošnje, svojeručno pisane in kolkovane s kolkom 1 K, je poslati do 15. septembra t. l. vodstvu „Kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.“

Vseki prošnji je priložiti rojstni list, izpričevalo o dovršeni ljudski ali kakvi višji šoli, zdravniško potrdilo o trdnem zdravju in izpričevalo županstva in župnega urada o lepem нравnem vedenju prošilca.

Prošnji za sprejem proti plačilu je priložiti obvezno pismo (reverz) staršev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Vsak prošilec mora delati sprejemno izkušnjo iz slovenskega jezika in priprostega računstva. Od uspeha te izkušnje je odvisen sprejem v šolo.

Učenci, ki Grmško šolo dovrše z dobrim uspehom, imajo pri vojaščini pogodno pravico do le dveletne preizkušnje službe. Ako namreč zadostijo svojim vojaškim dolžnostim prvi dve leti brez graje ter dokažejo, da bodo po izstopu iz preizkušnje službe kmetovali na svojem ali na svojih staršev domu, smejo na podstavi odredbe visokega c. kr. vojnega ministarstva z dne 22. julija 1895 l. št. 4644, prositi proti koncu drznega vojaškega leta, da se jim odpusti tretje leto.

Kedaj bo delati sprejemno izkušnjo na Grmu, naznani vodstvo vsakemu prošilcu posebej.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 25. avgusta 1903.

Najnižje cene.

Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch

tovarna dežnikov

Ljubljana, Mestni trg

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva

J.J. NAGLAS

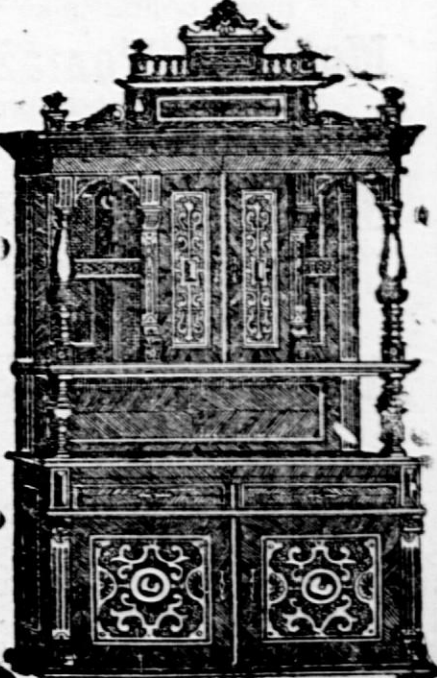
v Ljubljani

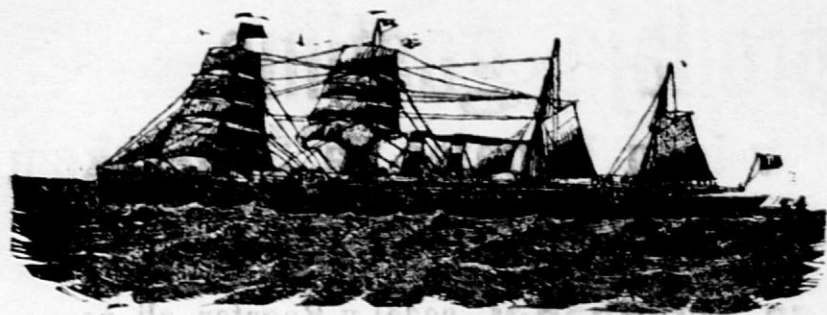
Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Red Star Line. Iz Antwerpena v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

(1626—11)

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel. na Dunaji, ali
Karol Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32.

Naznanilo.

Dne 21. septembra 1903 ob 10. uri dopoldne vršila se bo pri
c. kr. državni žrebčarni v Gradcu ponudena razprava glede

oddaje konjskega gnoja

pridobljenega v hlevih poštaje št. 3 v Selu od 1. januarja do konca
decembra 1904, eventualno do konca decembra 1905 ali 1906.

O tem se obveščajo zainteresirani s pripombo, da se poizvejo natančnejši
pogoji ponudbene razprave pri podpisani žrebčarni, kakor tudi pri gori
omenjeni postaji.

Gradec, meseca avgusta 1903.

(2200—1)

Od c. kr. državne žrebčarne v Gradcu.

Preselitev gostilne.

Slav. občinstvu prijazno naznanjam, da v soboto, 29. avgusta t. l.

svojo gostilno

iz Kolodvorske ulice št. 111 v Šiški
preselim

v Kolodvorsko ulico št. 15 v Spodnji Šiški (poleg Bolaffio).

Zahvaljujem se vsem svojim dosedanjim častitim gostom za naklonjeno
zaupanje ter se jim, kakor tudi slav. občinstvu sploh ujudno priporočam za
nadaljno naklonjenost.

Zagotavljam vedno pazljivo in pošteno postrežbo, se priporočam
z odličnim spoštovanjem

Anton Celarc, gostilničar

Spodnja Šiška, Kolodvorska ulica št. 15.

(2209—2)

Naznanilo.

Iz bivše konkurzne mase

(2153—3)

pri „Amerikancu“

zaostala moda, zaloga manufakturnega blaga, se
je prepeljalala dne 20. avgusta t. l.

iz Starega trga

na Dunajsko cesto št. 20

vis-a-vis kavarne „Evropa“

in se bode tam prodajala po ceni nepreklicno do
najdalje 1. novembra 1903.

*

Za

jesensko gnojenje!

Moka iz Tomaževe žlindre „Znamka zvezda“

je najbolji in najcenejši gnoj iz fosforove kisline za strmino, deteljiska
muljavo, za sadež in olive, travnike, pašnike, zelenjadne vrte, sado-
nosnike, hmeljnike in vinograde.

Moka iz Tomaževe žlindre „Znamka zvezda“

učinkuje ravno tako hitro in gotovo kakor superfosfat, prekaša pa ga
po svojem trpežnem učinku kakor tudi po svoji veliki množini apna
in magnezije.

Moka iz Tomaževe žlindre „Znamka zvezda“

se prodaja pod jamstvom, da vsebuje fosforovo kislino, razstopljivost
citronske kisline in fine moke ter jo preprodajalci oddajajo točno po
proizvajalnih cenah.

Moka iz Tomaževe žlindre „Znamka zvezda“

se dobi vedno le v vrečah z zaznamovano sestojno višino, s plombo
in zgoraj omenjeno varstveno znamko.

Tovarna za Tomažev fosfat (žlindro)

družba z omejeno zavezo.

BERLIN W.

Opozarjamo posebno na to, da razpošiljamo vedno brez
vsake zamude!

(2139—4)

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov

in navadne do najfinejše

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Mezanim naročnikom se
pošilja s povzetjem.

Zahtevajte pravo

Ciril-Metodovo kavino primes

katero priporoča domača

I. jugoslov. tovarna za
kavine surogate
v Ljubljani.

Zahtevajte jo povsod!!

Črno izbero

konfekcije za dame in deklice

kakor tudi

manufakturno blago
perilo

vsakovrstne preproge

i t. d.

priporoča

Anton Schuster

Ljubljana

Špitalske ulice št. 7.

Solidno blago.

Nizke cene.

Veliko zalogo

rokavic za dame in gospode

kravat za gospode
toaletnega blaga

dalje

ščetic za zobe, glavnikov,
dišav, mil itd. itd.

iz najbolje renomiranih
tovarn priporoča

Alojzij Persche

Ljubljana

Pred škofijo št. 21.

Založnik c. kr. državnih uradnikov.

Pod trančo št. 2.

Ivan Sokič

37. priporoča

v najnovjših faconah in

slamnice

in slamnice

čepice

Klobuke

Pod trančo št. 2.

Novo izboljšani gramofoni

(4) z zvočnim loonjem in varstveno skrinjico. (2138)

Najvišja spolnitev! Zelo priljubljen pri družini in zasebnikih.

Gramofon-avtomat za gostilni- čarje.

Igra samo, če se denar vrže notri.

Prodaja na obroke!

Velika zaloga najnovejših plošč.

Zamena starih plošč.

Rudolf Weber, urar

Ljubljana, Stari trg št. 16.

Naročila
na zunan-
je izvrše
z
povratno
pošto

Od leta 1888 se

Berger-jeva medicinsko-higijenična mila

iz tovarne G. Hell & Comp. v Trépiert se z najboljšim vspehom vporablja v tu- in inozemstvu. Zlata medalja (471—)

Bergerjevo 40 odst. kotranovo milo } proti izpuščajem in po-

Bergerjevo 70 odst. kotranovo milo } niti boleznim.

Bergerjevo glicerinsko kotranovo milo } proti polnim nečistostim

Bergerjevo panama kotranovo milo } kot milo za umivanje

Posebno priljubljena so še naslednja mila: bence-milo, boraksovo milo, karbolovo milo, nafto-

žepto za tiste osebe, katerim je neprijeten kotranov vonj, pri polnih boleznih, šepeleno milo, šepeleno milo,

in šepeleno pecnato milo, milo proti solnčnim in petrosolnim milom proti rdečici obraza in urbelici, tenil-milo,

Bergerjeva zobna pasta v tubah, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za kadičce so najboljša čistila za zobe.

Vsa Bergerjeva mila iz tovarne G. HELL & Comp., upeljana že 30 let imajo na etiketah kot

znamke pristnosti poleg stoječe vrstnosti

znamko in podpis firme G. Hell & Comp. v ru-

deči barvi.

Zalogo za Ljubljano imajo gg. leka-
narji: M. Leustek, M. Mardetschläger,
Jos. Mayr, G. Piccoli in Ubald
Trnkoczy in vse druge lekarne na Kranjskem.

Jako elegantna

* tlá! *

Novo!

Izborne pleskanje za tlá, stene, pohištvo itd.

Novo!

Pokrije

vsako

prejšnje pleskanje

Novo!

Eolin-lak

Novo!

je najboljšo samopleskanje za tlá!

Ljubljana: (928—8)

M. Spreitzer, Stari trg št. 30.

Takoj se posuši!

Brez duha! Sveti se

po enem potegu!

Najbolj bleščeč!

Pokrije najbolje prejšnje

pleskanje!

Jako važno za vsacega kolesarja!

(128—19)

Predno se kateri odloči, kupiti
si kolo, naj ne pozabi ogledati si
ali vsaj naročiti cenik pravih

J. Puch-koles

katerih zastopništvo ima g.

Franc Čuden v Ljubljani.

Isti priporoča posebno kolo s prostim tekom in z za-
voro v zadnjem kolesu (Freilauf mit Hinterradbremse).

Za vsako Puch-kolo jamči dve leti.

V zalogi nahajajo se tudi različni modeli raznih tovarn od

75 gld. dalje. — Ceniki zastoj in poštne prosto.

Resnično!

„Zorfuhi“

pomaga

velikansko

kot nedosežen

„uničevalec

mrčesov“.

Kupuj pa „le v steklenicah“!

V Ljubljani pri gospodih:

C. Cisar. Ant. Kanc, drog. J. Mehle. Viktor Schiffer. Ferd. Terdina.

Iv. Fabiana nasl. Mihael Kaster. P. Mencinger. M. Spreitzer. Uradniško kon-

Anton Korbar. Edmund Kavčič. Josip Murnik. Anton Stacul. sumno društvo.

F. Groschl. Josip Kordin. Iv. Perdana nasl. Peter Sterk.

Karl C. Holzer. Anton Krisper. Vaso Petričič. Fran Stupica.

Ivan Jabačin. Peter Lassinik. Karl Planinšek. M. E. Supan.

Ant. Jecminek. Alojzij Lilleg. A. Šarabon. A. Sušnik.

Bled: Pavel Homann, Oton Majdič, Karl Šavnik, le-

Homann, Oton Homann. Radovljica: L. Fürsager, Fr.

Črnomelj: Andrej Lackner, Karl Müller, B. Schweiger, Josef Krenner.

Draga: P. S. Turk. Litija: Lebinger & Berg-

Hrib: A. Bučar, Fran Kovač. Lož: F. Kovač. man.

Idrija: A. Jelenec, Josip Šepetavec. Mirna: Josip Schuller.

Kamnik: Josip Klemenčič, Anton Pintar, Fr. Subelj. Mokronog: Josip Errath.

Kočevje: Fr. Jonke nasl. B. Šbil, „pri škofu“.

Robert Koritnik, Fran Loy, Peter Petsche, Iv. Röthel, Novo mesto: Kissel & Kon-

Mat. Rom, Fran Schleimer. can, A. Fauser, F. Pietersky. Polhov gradec: J. A. Leben.

Kostanjevica: Alojzij Gač. Postojna: Anton Ditrich, G. Pikel.

Krško: F. X. Aumann sin, R. Engelsberger. Radeče: Ivan Haller, J. Trepečnik, I. občno rade-

ško konsumno društvo. Žužembek: Jak. Dereani.